Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 236. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 17-го ЖОВТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 17, 1979 No. 236. VOL. LXXXVI.

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУВСЯ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ У 50-РІЧЧЯ ОУН І 20-РІЧЧЯ СМЕРТИ С. БАНДЕРИ

Ню Йорк, Н. Й. (В. Л-ць). — У неділю, 14-го жовтня ц. р., тут у просторій залі Тавн Голл відбувся, — зорганізований Крайовим Ювілейним Комітетом, — великий престижевий концерт у 50-річчя існування Організації Українських Націоналістів і 20-річчя з дня трагічної смерти провідника ОУН сл. п. Степана Бандери.

Кілька сотень українців, які прибули на цю небуденну імпрезу не тільки з нюйоркської метрополії, але також з інших сусідніх з Ню Йорком стейтів, були захоплені програмою концерту, яка була дуже добре підібрана для відзначення 50-річчя ОУН, організації, яка своєю діяльністю, своїм трудом і повною відданістю своїх членів здійснювала ідею здобуття Української Незалежної Держави, перейняту від попередників, учасників Визвольних Змагань 1917-21 років, і яка голосила: „здобудеш українську державу, або згинеш у боротьбі за неї".

На ефектовно вдекорованій сцені з емблемою ОУН, українським синьо-жовтим і американським зоряним прапорами і тризубом, пролунав сильний голос відомого артиста Євгена Курила, який з-поза сцени з великим відчуттям проказав „Молитву українського революціонера", що могутніми вступними словами голосить: „Я дух одвічної стихії, що зберіг тебе від татарської потопи і поставив на грані двох світів творити нове життя".

Потім святочне слово виголосив мгр Т. Буйняк, голова ГУ ЛВУ з Канади, який не тільки провів глибоку аналізу творчої праці і боротьби ОУН, але переповівши коротко історію цієї Організації, яка, як заявив прелегент, була у певному

(Закінчення на стор. 7)

Комітет Українсько-Єврейської Співпраці в Єрусалимі складає співчуття з приводу 20-річчя трагічної смерти С. Бандери

Єрусалим, Ізраїль. — На адресу редакції „Свобода" наспіла телеграма з Єрусалину від Комітету Українсько-Єврейської Співпраці, датована 12-го жовтня 1979 року, у якій говориться: „У двадцяті роковини скритовбивства видатного діяча українських національних змагань св. п. Степана Бандери, Комітет Українсько-Єврейської Співпраці висловлює свої співчуття Родині Небіжчика та всім українцям у діяспорі та на Україні".

Телеграма надана в українській мові, підписана Комітетом Українсько-Єврейської Співпраці.

У МЕНОР КОЛЕДЖІ ВІДБУДЕТЬСЯ ВСЕАМЕРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ

Ню Йорк. — Президія Шкільної Ради при УККА повідомляє, що раніше запляновані на 29-го, 30-го червня та 1-го липня ц. р. Всеамериканська Конференція Вчителів Шкіл Українознавства та З'їзд Централі Опікунів, що були відкликані через страйк продавців бензини у Пенсильванії та через утруднення купівлі бензини в інших стейтах, відбудеться з трохи зміненою програмою 20-го та 21-го жовтня ц. р. у Менор Джуніор коледжі у Дженкінтавні (Фокс Чейс Ровд і Форест еве.), біля Філядельфії.

Учительську Конференцію відкриє голова Шкільної Ради д-р Роман Дражньовський в суботу, 20-го жовтня, в 10-ій год. ранку (перед тим проводитиметься реєстрація), опісля д-р О. Бойчук представить проєкт нового статуту Шкільної Ради.

На окремій сесії про шкільництво промовлятимуть: д-р Р. Дражньовський — „Українське шкільництво на нових місцях поселення", проф. Н. Чмух — „Сучасна середня школа в Совєтській Україні", д-р Ю. Перфецький — „Засоби русифікації українських шкіл в УССР". Цією сесією керуватиме д-р Є. Федоренко.

На сесії програмово-методичні перспективи, якою проводитиме д-р Б. Романенчук, заплановані такі доповіді: „Можливість навчання української мови в американських школах" — д-р Р. Ганусей, „Використання вислідів українського навчання в американських обставинах" — д-р М. Ткач, „Можливості творення сітки англомовних кляс і шкіл у системі Рідного Шкільництва" — дир. Б. Тодорів, „За двомовне навчання в Америці" — уч. сен. Ксеня Турко, „Слово вчительки французької мови до українських учителів" — Надя Сілецька, „Особистість та характер українського вчителя" — дир. І. Тарнавська, „Можливості вишколу вчителя українознавства" — д-р І. Гурин.

У 8-ій годині вечора розпочинається бенкет, а в 10-ій год., після бенкету, доповідь д-ра Р. Трача на тему: „Про відважних учителів або про творчість у навчанні" (ілюстрована короткометражним фільмом).

У неділю, 21-го жовтня, у 8-ій годині ранку Служба Божа, а в 9-ій розпочинається програмово-методичний семінар, яким проводитимуть д-р О. Ткач і д-р Є. Федоренко. Коротку аналізу до програми подасть д-р Олександра Ткач, а д-р Є. Федоренко — про підручники та навчальні посібники. Дир. В. Іванчук говоритиме „Про підручники з української мови й літератури", а д-р О. Лужницький і д-р Р. Дражньовський — „Про обов'язки та кваліфікації інспекторів", д-р І. Гурин — „З матурою, чи без матури", інж. Д. Березовський — „Заходи Централі Опікунів щодо вдержання української мови в родинному обіході" та професор Х. Юзич — „Роля батьківських комітетів та батьків щодо збереження української мови у школі та вдома".

Після обіду, від 1:45 до 4:00, відбуватиметься остання сесія, якою керуватиме голова Шкільної Ради д-р Р. Дражньовський. Інформації про працю Шкільної Ради та діяльність Шкіл Українознавства подадуть члени Президії, директори та інспектори.

У справі конференції ще можно звертатися до дир. Б. Тодорова на такий телефон: (215) 549-6755.

ГЕН. РОДЖЕРС ПЕРЕСТЕРІГАЄ ЗАХІД ПЕРЕД СОВЄТСЬКОЮ АТОМОВОЮ ПЕРЕВАГОЮ

Ню Орлінс. — Ген. Бернард В. Роджерс, головнокомандуючий військами Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) заявив в суботу, 13-го жовтня ц. р., що раптовий зріст в продукції совєтської атомової зброї уможливив совєтському бльокові, тобто країнам Варшавського Пакту, здобути перевагу в ділянці не тільки атомової, але також конвенційної зброї і перегнати у майже всіх ділянках збройні сили НАТО.

Ген. Роджерс підкреслив, що лідери Совєтського Союзу нагромадили велику силу зброї, розбудували велику агресивну мілітарну потугу, яка вже давно переросла оборонні потреби СССР і яка може в майбутньому довести до військової конфронтації.

„Ми мусимо пам'ятати про історичні факти, що країна, яка розпоряджає надмірною мілітарною силою і яка перебуває під внутрішнім тиском, дуже часто змушена вдаватися до диверсійних війн у країнах т. зв. „третього світу", або репресій у тих частинах світу чи країнах, які вона вже контролює", — заявив ген. Роджерс, який рекомендував, щоб З'єднані Стейти Америки мали постійно на увазі збільшення совєтської військової сили в Европі.

ЗСА не можуть приділяти надто великої уваги „реторичній мировій пропаганді", яку ведуть Совєтський Союз і його сателіти, і через це занедбувати ділянку зброєння чи ігнорувати совєтську загрозу, — сказав ген. Роджерс, закликаючи до розумного балянсу і розподілу між надійним завтра і сьогоднішньою дійсністю.

Ген. В. Роджерс був головним промовцем на відкритті будинку Едварда Геберта, названого в честь колишнього конгресмена, який був головою конгресової Комісії збройних сил. Виступаючи з тієї нагоди, Роджерс виразно і недвозначно підкреслював, що старання придержуватись політики детанту не повинні перешкоджати розбудові мілітарної сили НАТО, що буде ефективною відповіддю на совєтське інтенсивне зброєння.

У Ню Йорку почався Тиждень Слов'янської Культури

Ню Йорк, Н. Й. – Тиждень Слов'янської Культури в цьому місті почався у понеділок, 15-го жовтня проклямацією посадника Ню Йорку Едварда Кача в Міській Ратуші, що її виголосив в його імені спеціяльний асистент посадника Герберт Рікман. Провідною тезою цієї Проклямації були слова, які стверджували, що „Тиждень Слов'янської Культури" в Ню Йорку є визнанням мільйонів громадян, слов'янського походження, мешканців Ню Йорку, які поміж іншими національностями дали великий вклад своєї культури в загальноамериканську культуру і в розвиток Ню Йорку, які відзначилися в історії Америки, як її видатні американсько-політичні провідники і діячі, які боролися за незалежність цієї країни, і які причинилися до економічної побудови ЗСА, а також даючи вклад в культурну спадщину, будучи мистцями, письменниками і науковцями. З цих же причин публічні і приватні школи, коледжі та університети Ню Йорку включають у свої навчальні програми курси різних слов'янських мов, щоб побудувати мости порозуміння із слов'янськими громадами у цьому місті і поза ним, щоб цим самим розвинути більше признання слов'янській спадщині.

Цей Тиждень також почався дуже успішним відкриттям мистецької виставки в приміщенні Українського Інституту Америки при 5-ій евеню та 79-ій вулиці у Ню Йорку; виставка продовжуватиметься цілий тиждень до год. 7-ої вечора кожного дня.

Український Комітет цього Тижня подає такі додаткові інформації: у четвер, 18-го жовтня, о год. 7:30 вечора в ратуші дільниці Бруклин, видатний мистецтвознавець і мистець п-і Слава Геруляк виголосить доповідь на тему: „Українське мистецтво і культура", при цьому будуть висвітлювані прозірки для американської публіки.

У п'ятницю, 19-го жовтня, увечері та ввесь день у суботу і неділю, 20-го і 21-го, у Словацькій залі при церкві св. Івана при 406 Схід 67-ма вулиця, відбудеться Фестиваль Фолкльору. Український Музей займатиметься виставкою українських експонатів, а ресторан „Одеса" продаватиме українські страви.

У суботу, 20-го жовтня, о год. 8-ій вечора, у Джулія Ричмонд гай скул при 317 Схід 67-ій вулиці, відбудеться Слов'янський Народний Фестиваль Танців, у якому візьмуть участь українські танцюристи — „Верховинці" при Осередку СУМ-А в Ню Йорку під керівництвом О. Гензи.

У Філядельфії відзначать 100-річчя народження Симона Петлюри

Філядельфія (Н. П.). — Знаменні роковини Симона Петлюри, Голови Директорії УНР і Головного Отамана Армії і Фльоти УНР, стали в центрі уваги громадських установ і організацій Філядельфії та широких українських кіл. Для гідного відзначення цієї річниці створено Громадський Комітет, у склад якого увійшли: Об'єднання Прихильників ДЦ УНР, ОЧСУ і ОЖ ОЧСУ, Об'єднання б. вояків УПА ім. ген. Т. Чупринки, 12 Від. ОДВУ, Український Золотий Хрест та Братство Вояків УГАрмії.

Постать Головного Отамана многогранна щодо його здібностей і талантів, як також щодо різностороннього його вияву в політичному й громадському житті. Тож вирішено провести це відзначення в формі Конференції, що насвітлить постать Симона Петлюри в різних аспектах. Доповідачі на Конференції це відомі дослідники й професори: д-р Микола О. Степаненко, д-р Ярослав Б. Рудницький, д-р Олег С. Підгайний та д-р Роман А. Богатюк.

Час відбуття Конференції — неділя, 21-го жовтня, 1979 р.; початок о год. 2:30 після полудня; місце: Дім Української Молоді, при 4949 Олд Йорк Ровд у Філядельфії.

Громадський Комітет сподівається, що в Конференції візьмуть участь широкі кола нашого патріотичного громадянства.

КАСТРО ВИМАГАЄ ДОПОМОГИ ДЛЯ БІДНИХ КРАЇН ВІД БАГАТИХ

Фідель Кастро

Ню Йорк, Н. Й. — Диктаторський президент комуністичної Куби Фідель Кастро, виступаючи в п'ятницю, 12-го жовтня, на засіданні Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, звернувся з вимогою до ЗСА та інших багатих „імперіялістичних" країн дати допомогу бідним країнам у висоті 300 більйонів долярів на протязі наступних десятьох років. Кастро погрожував, що у відсутности такої допомоги „майбутність буде апокаліптична" та що у світі ніколи не буде миру.

Кастро, який прибув до ЗСА вночі з середи на четвер, 10-го і 11-го жовтня, та відлетів у неділю вранці, 14-го жовтня, виступав у ролі теперішнього речника організації т. зв. неприділених-невтральних країн, представники яких відбули наради на Кубі минулого місяця. Деякі речники тих країн заявили після промови Кастра, що його твердження не віддзеркалюють ані поглядів, ані рішеннь учасників тих нарад.

Кастро запропонував, щоб 300-більйоновим фондом відали Об'єднані Нації та щоб кожний член тієї міжнародної організації мав право голосувати над розподілом грошей.

На вступі своєї понад двогодинної промови-тиради, що її кількакратно переривали оплесками представники совєтського бльоку і країн т. зв. „третього світу", Кастро заявив, що він не приїхав до ЗСА, щоб „ранити могутнього сусіда у його власній хаті", хоча постійно твердив, що, мовляв, ЗСА є джерелом всього зла у світі. Він засудив ЗСА за „піддержку сіоністів" та Ізраїль за „найбільш жахливий злочин нашої доби" у відношенні до палестинців. Він теж обвинуватив ЗСА у піддержці Південної Африки у її „кримінальній політиці та расистському гнітові" та у вдержуванні „колоніяльного стану" у Пуерто Ріко.

Свої вимоги Кастро мотивував тим, що, мовляв, ЗСА та інші західні країни привели недорозвинені країни до такого стану „колонізацією, імперіялізмом і неоколоніялізмом", збагачуючись коштом „експлуатації на протязі десятків років, а то й цілих сторіч". У контрасті, країни соціялістичного бльоку „не брали участи у плюндруванні світа" і тим самим не є відповідальні за недорозвинений стан багатьох країн, хоча Совєтський Союз і його союзники „мають зрозуміння" до такого стану і „зобов'язались допомогти усунути убожество", — твердив Кастро, підкреслюючи, що багаті країни Заходу є „морально зобов'язані" допомагати недорозвиненим країнам безпосередніми датками, низьковідсотковими позичками тощо.

Кастро промовляв за закритими для загальної публіки дверми у присутності делегатів до ОН та службовців, багато з яких не чекали на кінець промови. Від хвилини приїзду Кастра до Ню Йорку, під час його 76-годинного перебування в кубинській місії до ОН, на вулицях біля будівлі ОН відбувались постійні демонстрації кубинських емігрантів та прихильників Кастра, при чому перших було понад 3,000, а останніх біля 500. На час перебування Кастра в Ню Йорку місцева поліція була відгородила чотири бльоки довкола будівлі кубинської місії, допускаючи до інших будівель тільки їх мешканців за строгою перевіркою, що обурювало населення цієї метрополії. Охороною Кастра займалось 2,000 поліціянтів та невідоме число службовців Федерального Бюра Інвестигацій та Таємної Служби. Міська влада твердить, що охорона Кастра коштуватиме місто біля 3 мільйони долярів.

Розпочинаються китайсько-совєтські переговори

Москва. — Після кількатижневої проволоки і підготовчих зустрічей між китайськими і совєтськими представниками, які обговорювали в першу чергу справу усталення програми нарад, нарешті цього тижня розпочинаються формальні переговори, які мають за завдання привернути добросусідські зв'язки між Китайською Народною Республікою і Совєтським Союзом. Китайські джерела потвердили, що обидві делегації погодилися на своїй п'ятій підготовчій сесії, щоб розпочати дійсні переговори, бо не має сенсу витрачати дорогого часу на підготовчі сесії, які, як виявилось, не принесли досі жадних результатів. На велике здивування китайців, совєти погодились на китайський внесок і запропонували, щоб перше засідання у тижні, який розпочався 15-го жовтня, вважати початком справжніх переговорів.

Від прибуття китайської делегації до Москви ще 23 вересня ц. р. єдиним „досягненням" у переговорах було погодження, що перша половина конференції відбуватиметься в Москві, а друга у Пекіні.

Судитимуть близьких співробітників Мао Зедонґа

Пекін, Китай. — Китайський лідер Гуа Ґуофенг заявив европейським журналістам, що кілька визначних співробітників померлого китайського провідника Мао Зедонґа, яких називають „Шайка чотирьох", будуть скоро судити за їхні здогадні злочини під час т. зв. „Культурної революції" в початках 1970-их років. Між ними є також вдова Мао, Джіянг Чінг. Він додав, що на смерть їх не засудять, та що тепер вони живуть „досить вигідно".

Теперішній китайський комуністичний уряд старається привернути те, що в Пекіні називають „панування права" та привернути нормальні правні процедури після „Культурної революції", коли тисячі громадян засуджували без жадних доказів вини.

Новий китайський кримінальний кодекс впроваджено в життя 1-го липня ц. р., і тому уряд хоче доказати своїм судом „Шайки чотирьох", що тепер панує „правозаконня" та що ніхто не може безкарно розправлятися із співгромадянами.

Суд над колишніми прихильниками Мао може внести певні „несподіванки", бо багато теперішніх провідників, включно із самим Гуа, колись співпрацювали з Мао.

(Закінчення на стор. 7)

СТВЕРДЖЕННЯ І ЗАКЛИК ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Головна Контрольна Комісія у складі: Богдан Футей, Іван Геврик, Іван Телюк, Богдан Гнатюк і о. Степан Біляк, закінчила дня 12-го жовтня 1979 р. контролю майна, діловодства та організаційного стану Українського Народного Союзу та Видавництва „Свобода", Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу та Союзівки і ствердила наступне:

1. Майно Українського Народного Союзу осягнуло при кінці червня 1979-го року суму $43,331,520. За перше півріччя 1979-го року, в якому була виплачена членам дивіденда на загальну суму $526,000, майно УНСоюзу зросло начисто на суму $216,221.

2. Головна Контрольна Комісія ще раз потверджує свою постанову з попередньої контролі, щоб Головний Екзекутивний Комітет та Дирекція Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу сконцентрували всі заходи і зусилля на винайм недавно опорожнених Шкільною Радою міста Джерзі Сити приміщень на 9-му та 10-му поверхах.

3. Плян головного організатора Василя Оріховського на 1979-ий рік, одобрений Головним Урядом, мав за мету приєднання 5,000 нових членів. Цей плян Організаційного Відділу найшовся у поважних труднощах в наслідок:

а) браку постійних організаторів
б) неактивности Відділів
в) непевного економічного стану
г) несприємливої атмосфери в терені.

Головна Контрольна Комісія звертає увагу, що по кінець червня 1979 року приєднано тільки 1,212 нових членів, забезпечених на загальну суму $3,470,000. Пересічна сума забезпечення цих нових членів виносить $2,863. По кінець вересня 1979-го року приєднано тільки 1,830 нових членів. Із існуючих 458 Відділів УНСоюзу в ЗСА і в Канаді поважне число Відділів надальше не виявляє жадної організаційної діяльности та не приєднало досі ані одного нового члена.

4. Головна Контрольна Комісія перевірила основно стан Видавництва „Свобода" і розглянула можливості збільшення числа сторінок щоденника „Свобода", щоб уможливити своєчасну публікацію надсиланих дописів і статтей, та прийшла до висновку, що під теперішню пору неможливо зреалізувати цю рекомендацію Конвенції з огляду на зростаючі ціни матеріялів і поштових оплат за пересилку газети. Здійснення цього пляну вимагає затвердження підвишки передплати „Свободи", тому Головна Контрольна Комісія рекомендує передати цю справу під розгляд Головного Уряду.

Головна Контрольна Комісія пригадує потребу відновлення діяльности Культурної Комісії УНСоюзу, яка покликана на річному засіданні Головного Уряду, щоб покращати і поширити культурно-освітню працю УНСоюзу, а зокрема працю Видавництва „Свобода".

5. Літній сезон на Союзівці був успішним: відбулись там табори для молоді, Курси Українознавства, Тенісова Школа, дуже чисельний Курс українських танців і спортові змагання. Для кращої обслуги потреб нашого членства, а зокрема нашої молоді, Головна Контрольна Комісія рекомендує побудувати на Союзівці ще один мешкальний будинок для молоді.

Точні звіти Головної Контрольної Комісії і рекомендації щодо всіх ділянок праці УНСоюзу, Видавництва „Свобода", Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу та Союзівки, які були предметом спільного засідання та обміну думок Головної Контрольної Комісії і Головного Екзекутивного Комітету, будуть включені до звітів після річної контролі.

Головна Контрольна Комісія познайомилась із неоправданими обвинуваченнями УНСоюзу та його Головного Уряду, які появилися в деякій українській пресі і після їх розгляду стверджує, що:

1. Український Народний Союз та його Головний Уряд працюють постійно згідно з цілями і завданнями УНСоюзу, що їх встановили були засновники УНСоюзу та які включені в постанови статуту УНСоюзу, як також згідно з рішеннями Конвенцій та річних засідань Головного Уряду.

2. Український Народний Союз є надбанням цілої української спільноти в ЗСА та в Канаді і він об'єднує в рядах свого членства українців без огляду на їхнє віровизнання і політичні переконання.

3. Український Народний Союз постійно піддержував і далі піддержує всі культурно-освітні, церковні, виховні і молодечі організації, як теж українські центральні установи УККА, КУК та СКВУ.

4. Керівні органи УНСоюзу та його членство беруть активну участь в українському громадсько-суспільному житті та ведуть самі і піддержують всі інші акції в обороні прав людини та національних прав українського народу.

5. Український Народний Союз та його головний уряд несе всесторонню допомогу українському народові в його боротьбі і змаганнях за здійснення ідей вільної соборної незалежної України.

Головна Контрольна Комісія рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові почати з нагоди 85-річчя УНСоюзу посилену осінню організаційну кампанію і закликає все членство УНСоюзу, всіх секретарів Відділів, конвенційних делегатів і членів Головного Уряду, включитися в цю кампанію та докласти всіх старань, щоб виконати повністю намічену на цей ювілейний рік квоту нових членів.

Пам'ятаймо, що більший числом членів і міцніший фінансово Український Народний Союз зможе ще краще і ще більше працювати для добра свого членства, української спільноти та для поневоленого, але нескореного українського народу.

Тому закликаємо українців ЗСА і Канади стати членами УНСоюзу, щоб збільшеними рядами членства та скіпленими фінансами іти вперед до здійснення нашої Великої Мети.

Головна Контрольна Комісія:

Богдан Футей, Іван Геврик, Іван Телюк, Богдан Гнатюк, о. Степан Біляк.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Небезпечна пропозиція

Нещодавно в Ню Йорку відбулася пресова конференція, на якій кілька лікарів-спеціялістів повідомило, що їх досліди з мавпами, яких навчено курити денно по одній цигарці маріхуани, виявили, що в мізках цих мавп наступили безповоротні анатомічні зміни. Лікарі підкреслили, що мавпи курили маріхуану тільки протягом 6-ох місяців, додаючи, що їхні досліди заперечують тевердження деяких інших лікарів, що маріхуана, нібито, не спричинює жадних тривалих негативних наслідків.

Дещо раніше в Трентоні, Н. Дж., теж відбулася пресова конференція, під час якої ряд науковців, покликаючись на досліди в ляборaторіях визначних американських університетів, між ними Колюмбійського університету в Ню Йорку, доказували, що довготривале вживання наркотика маріхуани може спричинити аномалії в немовлят, стерильність у дорослих осіб та безповоротне пошкодження мозкових клітин.

Беручи під увагу докази цих та інших науковців про дуже шкідливі наслідки від вживання маріхуани, треба дивуватися президентові Джіммі Картерові, який вже кілька разів звертався до Конгресу із закликом, щоб законодавці зліквідували федеральні кримінальні кари, які тепер стосуються осіб, в яких знайдено малу кількість маріхуани, призначену, мовляв, „для приватного вжитку". Хоча Президент зазначує, що не пропонує „злеґалізувати вживання маріхуани" і далі обстоює принцип, що продавці маріхуани повинні бути притягнені до судової відповідальности, то вважає, що такі кари, як терміни ув'язнення для осіб, що їх переловлено з малою кількістю маріхуани, є несправедливі, бо на ціле життя накладають на ту особу тавро кримінального злочинця, не зважаючи на те, що дана особа не нарушила жадного іншого закону. Президент Картер зазначує, що далі треба задержати грошові кари для осіб, в яких знайдено маріхуану, але переконаний, що переловлені особи не повинні бути обтяжені на ціле життя „кримінальним рекордом".

І хоча на перший погляд пропозиція президента Картера може виглядати гуманною, мовляв, він не хоче, щоб особи, які допустилися одніеї помилки, терпіли за неї ціле життя, то фактично становище Президента дуже небезпечне, і то для цілого населення Америки.

Поперше, як сказано, існує багато доказів, що вживання маріхуани шкодить не тільки особі, яка цей наркотик вживає, але також може спричинити аномалії в немовлят, якщо мати вживала маріхуану під час вагітности.

Подруге, якщо будуть зліквідовані кримінальні кари для осіб, в яких знайдено малу кількість маріхуани, то імпорт цього наркотика до Америки зросте, як теж збільшиться кількість осіб, які вживатимуть маріхуану, зокрема серед молоді, бо багато людей, які дотепер бояться пробувати цей наркотик, — їм же загрожує ув'язнення і кримінальний рекорд, — втратять той страх, знаючи, що їм грозить тільки грошова кара і більш нічого, як це пропонує президент Картер.

Отже, в дійсності, Президент пропонує зліквідувати „відстрашаючу силу" законів, які стосуються зловживання маріхуаною. Пропозиція президента Картера може мати ще навіть більш загрозливі наслідки для населення ЗСА, бо людина, яка може легше набути маріхуану, згодом може перейти і на більш шкідливі наркотики, як кокаїна, морфіна, героїна тощо. Як відомо в Америці найбільший відсоток наркоманів — це серед молоді, а молодь є майбутністю кожного народу.

Туреччина продовжила реченець для функціонування баз ЗСА

Анкара, Туреччина. — З'єднані Стейти Америки могтимуть продовжувати активність на американських військових базах в Туреччині до 9-го січня 1980 р., а в той час проходитимуть переговори між урядами ЗСА і Туреччини про продовження договору, який, як відомо, ЗСА підписали в 1950 р., коли Туреччина приступила формально до Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО). В 1975 р. діяльність на базах припинено у відплату за американське ембарго на доставу зброї для Туреччини у пов'язані з інвазією турецьких військ на Кипр.

Реченець договору ЗСА з Туреччиною вигас 9-го жовтня ц. р. Американські військові бази є конечними для ЗСА і країн НАТО, бо з них можна спостерігати рухи морської і повітряної фльоти СССР, а також слідкувати за атомовими випробуваннями, що їх переводить Москва у різних частинах Совєтського Союзу.

М. Платковський

ЯК СТВОРИТЬСЯ УРЯД ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ?

Комусь може видатися, що питання в наголовку цієї статті не є актуальне, бо вільної України ще немає, постати вона може тільки після розвалу совєтсько-російської імперії, а на такий розвал невідомо, як довго треба ще чекати. Проте, це питання вже не раз порушувалося серед українських політичних кіл у вільному світі, а саме відновлення вільної України, тобто відновлення вповні суверенної української держави) залежить від того, чи і як українці потраплять відразу ж, у момент захитання совєтсько-російської імперії, створити свій центральний уряд і тим самим взяти владу у свої руки на етнографічній українській території. Та й сам розвал згаданої території у значній мірі залежатиме від того, якими силами будуть розпоряджатися українці й інші поневолені нині народи і чи ті сили виявлять себе зрілими й одностайними у момент „вирішальних подій".

В українській політичній думці вже віддавна устійнилися такі гасла, як „власні сили українського народу", „домінуюча роля батьківщини" і т. п. Дехто навіть надуживає цими гаслами, бож ясно, що власні сили свого народу мають шукати для себе союзників, а батьківщина і тепер і тим більше у момент „вирішальних подій" потребує і потребуватиме допомоги. Одначе одна річ є хіба бездискусійною: український народ мав би в той чи інший спосіб вилонити з себе життєздатний провід (як це було більш чи менш щасливо зроблено в 1917 році з Українською Центральною Радою) і цей провід мав би справляти владу, як уряд суверенної держави, на території соборної України. Вже після того мали б прийти вибори до Конституанти відновленої української держави, мала б бути схвалена постійна і достосована до нових обставин національного життя конституція цієї держави, мали б бути устійнені кордони цієї держави (бо українська етнографічна територія далеко не сходиться з територією московської колонії, що існує під назвою УССР), мали б бути нав'язані зносини з чужинецьким світом і т. д. Усі українці мали б визнати такий український тимчасовий уряд і поспішити йому з всебічної допомогою. Ця остання справа визнається хіба всіма українськими політичними середовищами, а, наприклад, Державний Центр Української Народньої Республіки в екзилі не раз приймав офіційні постанови про те, що на випадок виникнення в Україні суверенного українського уряду, що беззастережно стоятиме на позиціях суверенности української держави, — в такому випадкові екзильний уряд УНРеспубліки вважатиме свою місію за скінчену, визнає посталий в Україні суверенний уряд, передасть йому всі свої повновластя (що походять з часів Центральної Ради, Трудового Конгресу і Директорії УНР) і постарається — чим зможе і як зможе — допомогти цьому українському урядові, що створиться в час отих „вирішальних подій" на території України.

Та останнім часом чуються голоси (не є суттєве, звідкіля такі голоси йдуть), що українці на батьківщині в момент захитання московської імперії будуть — після жахливого терористичного режиму совєтсько-російської окупації — незорганізовані, слабі, навіть нерішучі, а тому їм буде дуже важко або й неможливо вилонити власними силами свій суверенний уряд, свою центральну владу — їм треба, мовляв, допомогти з-зовні. Отже, треба шукати способів такої зовнішньої допомоги.

Перший „рецепт" щодо зовнішньої допомоги — це три мільйони українців, що перебувають у вільному світі. Вони, мовляв, оці українці з вільного світу, мали б приготуватися до того, щоб у відповідний момент (коли настане ота леґендарна „дванадцята година") масово „піти в Україну" і допомогти українцям на батьківщині створити свою владу, свій уряд і закріплювати відновлену українську державу.

Проте, з якою пошаною не ставитися до досягнень і загальнонаціональної праці українців у вільному світі, такий рецепт видається мало реальним. Насамперед треба звернути увагу на ту обставину, що серед українців у вільному світі немає єдности під політичним поглядом. І якщо дехто, може слушно, вважає, що національно-державна і політична єдність, як настануть грізні події, з'явиться „за одну ніч", то... чи ця „ніч" не буде трохи задовгою в той час, коли треба буде діяти блискавично швидко?! Подруге, хто мав би серед отих трьох мільйонів „іти в Україну"? Не забуваймо, що серед тих трьох мільйонів є дуже і дуже багато національно байдужих. Далі, якщо „дванадцята година", як це дехто вважає, прийде щойно за яких 10 років, то в якому віці будуть ті українці, які прийшли з України до вільного світу уже свідомими і дорослими мужами?

(Продовження буде)

ПЕРЕД ВІДЗНАЧЕННЯМ 50-РІЧЧЯ ЗАСНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ) В АМЕРИЦІ

(Б. К.) — У суботу, 20-го жовтня 1979 р., Організація Державного Відродження України (ОДВУ) обходитиме 50-річчя свого заснування врочистою програмою, що відбудеться в готелі „Ню Йорк Шератон" при 7-ій Евеню та 56-ій вулиці в Ню Йорку.

На це свято повинні б прибути всі ті українські патріоти, що знають, яку велику працю для визволення України зробила ОДВУ піч час свого півстолітнього існування.

Екзекутива УККА в липні ц. р. видала спеціяльне звернення до української громади в Америці, закликаючи її до масового спільного відзначення цієї заслуженої української організації.

ОДВУ була зорганізована в 1929 році групою українських патріотів, які відчули потребу такої української організації в Америці, яка помагала б морально й матеріяльно Українській Військовій Організації (УВО), що тоді була в повному розгарі боротьби проти польської окупації Західньої України.

Ветерани й учасники визвольної боротьби

Пригадаймо, що після Першої світової війни в Америку прибули сотки українських політичних еміґрантів, між ними багато старшин і вояків українських національних армій, УГА і УНР, які включилися в українське суспільно-політичне життя та творили свої власні станові організації. Більше того, вся українська еміґрація в Америці була під сильним враженням і впливом революційної діяльности УВО, політичних процесів над українцями тощо. І так вже в 1928 році постало кілька відділів УВО в Америці, одначе після других відвідин в Америці полк. Євгена Коновальця в 1928 було вирішено перемінити відділи УВО у суспільно-політичну організацію з виразним націоналістичним обличчям. І так в липні 1929 року виготовлено Правильник ОДВУ і в скорому часі почали поставати відділи ОДВУ по різних осередках української еміґрації в Америці.

Ціль нової націоналістичної організації в ЗСА була ясна й недвозначна: стати запільною базою для визвольної боротьби, яку провадило УВО та ОУН і мобілізувати українську еміґрацію в Америці для всебічної піддержки визвольної боротьби.

В 1930 роках ОДВУ було особливо дуже активним чинником в українській діяльності в Америці з огляду на актуалізацію української національної проблеми у зв'язку з подіями в Европі та в Західній Україні, а особливо під час усамостійнення Карпатської України.

Реєстр діяльности та успіхів ОДВУ

Від самого початку свого існування ОДВУ видало кілька журналів та тижневиків, а саме: „Вісник ОДВУ", „Націоналіст", „Україна" в українській мові та місячник „Тризуб" в англійській мові. Тепер ОДВУ видає „Самостійну Україну", місячник в англійській мові.

ОДВУ вислало сотки тисяч долярів на піддержку революційної боротьби, і вони були пересилані Проводові ОУН (ПУН) в Західній Европі. ОДВУ організувала масові протести проти штучного голоду в Україні в роках 1932-1933 та проти визнання СССР американським урядом. Влаштовано під проводом ОДВУ масові протести проти сталінських „чисток" в Україні, проти нищення українського релігійного й національного життя під польською окупацією, головно проти масових процесів української молоді за приналежність до УВО-ОУН, та проти нищення української православної та католицької церков.

У 1938-1939 роках ОДВУ та її братні організації — Молоді Українські Націоналісти (МУН) та Український Золотий Хрест (УЗХ) — були головним чинником в мобілізації української та американської публічної опінії та активної допомоги для Карпатської України. Разом з „Об'єднанням Українських Організацій Америки" ОДВУ інтервенювало в американському уряді та в урядах Англії, Франції, Німеччини та Італії в справі самостійности Карпатської України, наражуючи себе на всякі брудні доноси комуністів і їх „попутчиків", що ОДВУ є „про-фашистівською" організацією.

Крім політичної акції в обороні Карпатської України, включно з висилкою делеґації до Хусту, ОДВУ вело широку акцію допомоги Карпатській Україні в формі фінансових збірок, посилок одягу й харчів тощо.

В 1940 році ОДВУ була одною з головних організацій-основників, що створили Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) в травні 1940 р. у Вашінґтоні та від того часу є членом УККА як карна та здисциплінована складова частина. ОДВУ

(Закінчення на стор. 6)

Софія Наумович

ЗБІРНИК І. ФРАНКА ПІД ФІРМОЮ СОРБОННИ

Бібліотека С. Петлюри у Парижі заповнилася людьми 28.9.1979 р., хоч багато з них тількищо повернулися з Риму, бож відбувалося тоді представлення франкомовного видання УВУ-Сорбонни „Збірника Івана Франка".* Голова Делеґатури проф. Олександер Кульчицький відкрив наради і подав їх порядок, запрошуючи до слова трьох промовців.

Першим виступив д-р Кирило Митрович, який не взявши участи у Конференції про І. Франка на Сорбонні (12.11.1977) як доповідач, міг тепер дати безсторонній критичний огляд дев'яти авторів „Збірника". Він зробив це з великим знанням справи, подивугідно влучно схоплюючи суть кожної праці, та пояснив її провідну ідею слухачам. Це перша книжка французькою мовою, — мовив він, — з української літератури, як першою з філософії була книжка про Сковороду. Це наша вина, що появляється вона щойно 60 років після смерти І. Франка і стільки ж від початку нашої еміґрації до Франції. Заслуга УВУ в тому, що він своїми зв'язками з французькими й німецькими університетами прокладає міст до чужомовної культурної публіки засобами таких ось Сковородинських, чи Франківських конференцій, які дають у висліді поважні українознавчі праці чужими мовами.

Дев'ять авторів „Збірника" „відкрили віконце до України" французькому читачеві у трьох категоріях: історично-культурній (Жуковський, Кульчицький, Янів і Косик) літературно - мистецький (Вітошинська, Вирста і Глинський) та перекладницькій (Глинський і Рудницький). Коли перша категорія оперує у вищих сферах провідництва нації, „зревольтованої" людини й відкинення марксизму, то друга аналізує мистецькі засоби й естетику Франка, його „шекспірівські висоти" з одного боку, натуралізм а ля Золя — з другого, і конкретність у жидівській тематиці — з третього, то третя категорія кидає світло на Франкові знання і вибір творів світової літератури для перекладу на нашу мову з відкиненням декадентства, неморального сексуалізму, однак підкреслює необхідність наукового підходу в літературі. (Тут доповідач забув згадати, що професор Сорбонни Мішель Кадо у своїй передмові до книжки підніс ці вартості української літератури, зокрема ж її тривання, які ставлять її у ряди европейської літературної творчости). Потім Ольга Вітошинська, як технічний редактор, представила всі ці труднощі й „засідки", які зустрічає така збірна праця на довгому шляху — від виголошення доповіді на конференції, почерез їхнє зібрання, зредагування, узгіднене з авторами, й нарешті друк, коректа, ломка й ілюстрації, — аж до її вигляду у формі книжки.

Ректор УВУ проф. Володимир Янів, дякуючи паризькій Делеґатурі, з проф. О. Кульчицьким на чолі, окреслив видання „Збірника" як „піонерську роботу", ваги якої ще не усвідомлює собі українська спільнота, як теж значення УВУ як екзильного університету з повними правами. Бож були в історії інші такі університети, які не витримали проби часу: „міжнародний" УННР-и, що хоч щедро оплачуваний, проіснував тільки 4 роки; був балтійський, який тихо зник, та деякий час існував польський в Англії, собсидійований урядом, тепер „заморожений". А УВУ не тільки існує 60 років, але й розвивається, не зважаючи на вимушену мандрівку — Відень, Прага, Мюнхен — та на кризу 1973 р., що йшла на знищення приватних шкіл. Свій розвиток УВУ завдячує ідейності професорів, які вважають працю в УВУ як післанство, а не як „джаб", та щедрості нашого громадянства, зокрема ж княжого дару Патріярха Йосифа, що вможливив набути будинок і довести до зміни закону, щоб УВУ міг існувати. Зате УВУ відплачується німецькій державі плеканням „дружби народів" спільними вечорами чи конференціями. Саме до такої „міжнародности" вельми причинилися французька Делеґатура, яка шляхом наукових конференцій — Сковородинської, екуменічної й останньо Франкової закріпила зв'язки зі старовинною Сорбонною та Католицьким і Слов'янським інститутами.

На закінчення проф. Аркадій Жуковський представив фінансово-видавничий стан „Збірника", склав подяку усім Шановним Жертводавцям і Збірщикам, серед яких на перше місце висунулася пані Марія Любинецька, та запросив присутніх відобрати собі книжки й на бажання дістати дедикацію авторів. Додав також те, що наш „Збірник", що вийшов під спільною фірмою УВУ і Сорбонни, перевищив сорбонські видання і зовнішнім виглядом і швидкістю появи.

Голова УАТ-ва проф. Аристид Вирста, як співорганізатор вечора, закрив його, зазначуючи з гордістю, що всі члени Делеґатури — це теж члени Українського Академічного Товариства.

* („Actes de la Journée Ivan Franko", UVU-Sorbonne, Paris-Munich, 1979).

Всеволод Б. Будний

ГЕНЕРАЛ МИХАЙЛО КРАТ — КОМАНДИР 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА

[2]

(Доповідь прочитана під час Жалобних Сходин у пам'ять сл. п. Генерала, що відбулися дня 23 вересня 1979 в Ню Йорку, заходами Головної та Крайових Управ Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА, з нагоди Сорокового Дня від смерти Командира — 8 серпня 1979)

Ведена генералом Кратом оборона відбувалася на трьох фронтах: 1) Разом із дорадниками опрацьовував наш Командир і передавав британським військовим чинникам роз'яснювальні листи — називав їх „рапортами" — з вичерпними інформаціями про боротьбу України проти московського поневолення в минулому та в сучасності; він посилався на закони міжнародного права; протестував проти нахабного втручання репатріяційних місій у таборове життя. Всупереч власному почуттю дисципліни, він відмовився виконати наказ британської влади передати їй списки осіб, роджених на центральних і східніх землях України; 2) В зустрічах із совєтськими офіцерами тактовно — але сухо й рішуче — відкидав їхні домагання, а поза цим у дискусії з ними не входив. 3) За посередництвом корпусу старшин роз'яснював таборянам, що означає для нас зацікавлення Москви нашим табором і яка доля чекає тих, що дадуть себе заманити в пастку.

У час такої тяжкої проби, 27-го червня 1954 року сталася небуденна подія в житті табору біля Белларії. До табору прибули два українські католицькі священики з Риму, представники св. п. еп. Івана Бучка з його благословенням для вояків Дивізії в неволі. Їх приїзд був нагородою для для вояків Дивізії в неволі. Їх приїзд був нагодою для нашого Командира нав'язати контакт з князем Української Католицької Церкви, розказати йому про наше скрутне положення та просити про допомогу. Цю допомогу ми дістали...

У той же час репатріяційна акція розгорталась, поширювалась, і — ніде правди діти — мала деякі успіхи: до т. зв. „повернення на батьківщину" зголосилося вже й вибуло з табору близько сімсот полонених. Проте, репатріяція тільки незначно послабила внутрішнє життя табору. Частина таборян хвилювалась, побоюючись насильної видачі Дивізії совєтам, а друга частина спокійно жила в таборі і діяла, працювала для загалу, творила противагу совєтській загрозі: Душпастирі проповідували Слово Боже, скріплювали дух таборян вірою в Божу поміч; мистецькі гуртки (хори, оркестри) розважали загал концертами; спортовці влаштовували змагання.

У перших днях серпня ініціятивна група студентів попросила в Командира дозволу зорганізувати в таборі Студентську Громаду. Наш Командир не тільки дав дозвіл, але прибув особисто на установочні збори, привітав учасників коротким словом, поґратулював ініціяторам і всім студентам, що роздумують над можливостями студіювати, навіть в умовинах полону, побажав успіхів у нарадах, сам же відійшов, щоб не викликати враження наче б він хотів впливати чи провірювати хід нарад студентів.

Через один тиждень після студентських зборів, 14-го серпня британці вивезли з табору нашого Командира, а з ним — чимале число інших старшин. Це сталося на вимогу совєтських висланників, що в особі нашого Командира, сл. п. ген. Михайла Крата розпізнали сильного, рішучого і небезпечного для їхніх акцій супротивника. Усуваючи з табору Командира та значне число старшин, совєтські висланники задумали руками британців обезголовити табір, і щойно тоді пробувати взяти його під свою контролю. Затія не вдалася. Табір насторожився, згуртувався навколо свого командування й перейшов до протинаступу. Зорганізована нашвидкоруч „Стрілецька Рада" довела до відома британців, що вояцтво Дивізії не дозволить більше совєтської місії швендятись по таборі й агітувати за поворот до Совєтського Союзу. Тут слід зазначити, що започаткували цю справу студенти, котрим наш Командир передав напередодні свого виїзду з табору такий наказ:

„Якщо будуть вивезені з табору всі старшини, хай керує табором і репрезентує його Студентська Громада. Не допускати в жадному разі ніяких виборів коменданта, ані демократизації життя табору, бо тільки дисципліна може врятувати нас від знищення".

ІУ

З того часу, тобто від середини серпня, успіхи репатріяційної комісії почали значно маліти, а так — звелись нінащо. Життя поплило спокійнішим руслом, і поволі почали творитись нові форми культурного виявлення полонених дивізійників, як ось: зорганізовано пресу, навчання на курсах, а там — створено школи. Наближалась осінь. Табір перенесено з белярійського поля до добре підготовленого табору ч. 1 біля м. Ріміні, з добрими шатрами, кухнями й бараками. Наших же виселених старшин, на чолі з Командиром, примістили в міжнародньому таборі ч.3. Ця ізолюція, одначе, була фізична. Існував духовний зв'язок між ними і нами, йшло листування, бували зустрічі при нагоді Богослужень чи мистецьких імпрез. Ні на хвилину не затратилось почуття єдности між нами, і хто зна, чи фізична ізоляція цієї єдности не скріпила?!

Командир Дивізії ген. Михайло Крат уживав різних доріг, щоб цю ідність підсилювати. Ось, трапилась нагода — табір мав відзначити річницю Листопадового Чину — проголошення самостійности Західньо-Української Народньої Республіки 1-го листопада 1918 року. З тієї нагоди появилась у газетці „Життя в таборі" вступна стаття пера — як написано — полк. М. Крата п. н. „Славетна річниця". Автор статті, нащадок козацького роду, син Наддніпрянської України, бойовий старшина Армії УНР у Визвольних Змаганнях Першої світової війни, опублікував цю незвичайно талановито опрацьовану статтю, що з неї хочеться хоч частинки зацитувати:

„...Перший листопада 1918 року в місті князя Лева. Там полковник Дмитро Вітовський і малий гурт його вірних стрільців урятували честь нації і перед цілим світом... голосно сказали: 'Ми тут, і вже воскресла Україна!' Цей власне факт збройного заманіфестування 1-го листопада у Львові (а 17-го листопада у Східній Україні) волі української нації до самостійного життя — є невмирущою нашою славою..."

„...Свято 1-го листопада є святом цілої Нації та цілого Українського Війська. Особливо дорогим є воно для вас, старшини та козацтва 1-ої Української Дивізії, бо ви вже два роки продовжуєте славетну традицію Української Галицької Армії, в лавах якої билися ваші батьки — та й дехто з вас — у велику пору 1918 року. цим разом святкуємо цей день на чужині, але в тісному вояцькому гурті нащадків тих, що ту легенду Першого Листопада створили... Хай роковини Листопада дадуть нам сили перетривати критичні часи на чужині та витримати тут і бути готовими для дальшої боротьби, коли прийде на це час і змога..."

Стаття „Славетна річниця" — це один із численних доказів, яким патріотом-соборником був її Автор і наш Командир, сл. п. генерал Михайло Крат.

Незабаром, бо вже другого грудня 1945 року, відвідав рімінський табір Преосвященний Владика УКЦеркви, св. п. єп. Іван Бучко, що ввійшов в історію, як „Архипастир скитальців", а ми додали б: „...і полонених вояків Дивізії". Не будемо довше зупинятись на тій події; вона широко описана в збірнику „Ріміні, 1945-1947". Проте, нам важливо пригадати слова нашого Командира, що прибув до нашого табору з табору ч. 3, бажаючи зустрінутись з Владикою. Під час святочного обіду (і я цитую зі збірника „Ріміні":) „...промовляв генерал Михайло Крат. Він говорив, як перший комендант табору в Белларії і як православний українець. Промовець дав високу оцінку історичної ролі Української Католицької Церкви і визнав її важливу ролю теж і в майбутньому нашого народу. Зворушливо прозвучав із уст сеніора нашого старшинського корпусу й православного українця тост на честь українського католицького Владики та його співробітників..."

[Продовження буде]

МОВА ПРО МОВУ

СТОРІНКА КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Як парость виноградної лози,
Плекайте мову. Пильно й ненастанно
Політь бур'ян. Чистіша від сльози
Вона хай буде...

М. РИЛЬСЬКИЙ

Рік I. ЖОВТЕНЬ 1979 Ч. 2.

ВІД РЕДКОЛЕҐІЇ

Останніми часами в нашій пресі щораз частіше появляються тривожні заклики в справі русифікації української мови на рідних землях і її занепаду на Заході в країнах нашого поселення. Ті самі турботи лежать і нам на серці, про що ми писали в першому числі сторінки „Мова про мову".

Усі знаємо про те, що наша мова опинилася тепер у важчому становищі, ніж будь-коли в попередніх періодах її розвитку. Такий стан, коли в ім'я творення „єдиного совєтського народу" хочуть пляново й систематично розкласти її зсередини, щоб знівелювати її сутні національні окремішності, і коли в діяспорі наше збайдужіння доводить до „мовосамогубства", може здаватися деяким песимістам майже безвихідним. Напевно не один із нас думає, що не в наших силах зарадити цим лихам. Адже русифікації, керованої потужною московською політичною машиною, спинити не можемо, а асиміляція природнім ходом справ проковтне нас, як не тепер, то в найближчих десятиріччях так, як проковтує й інші етнічні групи поза межами батьківщини.

Хоч у цих твердженнях є елементи незаперечної правди, але правдою є й те, що до таких висновків звичайно доходять пасивні й неохочі до дії люди. Бо якою прикрою не була б тверда дійсність, відданою та цілеспрямованою акцією можна унешкідливлювати одне й друге лихо: русифікацію й асиміляцію. Про те, як практично переводити це в діло, будемо писати в наступних числах „МПМ".

Сьогодні хочемо зупинитися на справах безпосередніх і найближчих. У попередньому числі „МПМ" ми запрошували наших читачів включитися в активну співпрацю з нами шляхом листування й обміну думками. Приємно нам поділитися вісткою, що ми дістали ряд прихильних відгуків на появу першого числа „Мова про мову". До дальшої праці заохочують нас не тільки слова признання за наш почин, але побажання, щоб ми видавали сторінку культури мови систематично, а то й поширили її на більше сторінок, а може навіть і на окремий журнал. Мрію про популярний мовний журнал носимо в серці вже від ряду літ, вірячи, що це був би один з найефективніших засобів рятування нашої мови, та не здійснили її досі з причин від нас незалежних. Віримо, одначе, що гурт справжніх ентузіястів та оборонців української мови допоможе нам перевести в життя цей задум.

Поштова скринька

Про те, що в нашій громаді ще є мовні ентузіясти, свідчать листи наших читачів, що їх подаємо в скороченні. Крім надзвичайно сердечних привітів панів Грушецького з Чікаґо і Штоґрина з Іллінойського університету, поміщених у „Свободі" 11-го сирпня, ми дістали ще наступні привітання:

„Прошу прийняти щирі ґратуляції з приводу сміливої ініціятиви публікувати сторінку культури української мови. Вона дуже потрібна нам усім. Початок добрий. Бажаю дальших успіхів.

Микола Дупляк,
Каміллус, Н. Й.

„Слід привітати і підтримати впровадження в „Свободі" сторінки культури української мови".

А. Юриняк

„Вітаю появу цієї сторінки і маю надію, що вона буде частіше появлятися, за що я, як учитель Української Рідної Школи, буду „Свободі" вдячний, так як, напевно, будуть вдячні й інші учителі Р. Ш.

Авґустин Рудник,
Монровія, Каліфорнія

„Поздоровляю Вас з першим числом „Мови про мову", бажаю успіхів та якнайбільших осягів у Вашій дальшій праці".

Я. Климовський

ЯК ПРАВИЛЬНО СКАЗАТИ?

У книжці Русанівського і Єрмоленко „Життя слова", К. 1978, рецензованій у першому числі „МПМ", є деякі проблеми, що заслуговують на окреме обговорення. Їм присвятимо увагу в цьому й дальших числах сторінки.

Проблеми наголосу

Однією із найважливіших передумов мовної культури є правильне наголошування. У багатьох випадках воно ще не зовсім знормалізоване в щоденному мововжитку, і тому автори рецензованої книжки присвячують йому аж десять сторінок. Вибираємо з них тільки питання, що є актуальні й для більшості мовців у діяспорі. Це передовсім наголошування дієслів з односкладовими коренями, в яких наголос має бути на закінченні. Напр.: *нестú, везтú, вестú; принестú, привезтú, привестú,* а не *нéсти, вéзти, вéсти; принéсти, привéзти, привéсти.* Наголос на закінченні у цій дієслівній категорії зберігається в усіх формах, отже в першій і в другій особі множини треба наголошувати *несемó, несетé, веземó, везетé, ведемó, ведетé* і.т.д., а не *несéмо, несéте, ведéмо, везете, ведéте.* На закінченні, але тільки першої особи однини, наголошуються дієслова *кажý, люблю́, ношý, пишý, роблю́.* Наголошування на корені в усіх цих дієсловах *(нéсти, несéмо; кáжу, лю́блю),* окреслюється авторами „Життя слова", як діялектне, перед яким вони перестерігають мовців: „... треба стежити, щоб помилковий наголос не потрапляв в усне літературне мовлення і щоб ним не користувалися як варіянтною нормою в мові поетичній" (ст. 22).

З ділянки нормативного літературного наголосу тут можна ще згадати іменник *ненáвисть* і дієслово *ненáвидіти,* що їх автори книжки підкреслено рекомендують наголошувати на другому складі та відкидають наголошування *нéнависть* і *ненави́діти,* що є російським, хоч автори про це не згадують.

Наведемо ще кілька прикладів, що можуть допомогти в нормалізації нашого власного мововжитку. Віддієслівні іменники на — *ння,* як *писáння, читáння, завдáння, повстáння,* повинні наголошуватися так, як дієслова, від яких походять *(читáти, писáти, завдáти, повстáти).* Наголошування *пи́сання, чи́тання, завдання́, повстання́* називають автори книжки неправильним.

Неправильним називають вони також наголошування прикметників *росíйський, украї́нський, громадськи́й, батькíвський,* що їх за сучасними нормами треба наголошувати *російський, український, громáдський, бáтьківський.* Наголос на останньому складі має бути в прикметниках *чергови́й, вартови́й, стернови́й.*

В мововжитку наших інтелігентів трапляються хитання в наголошуванні географічних назв типу *Полтáвщи́на, Хáрківщи́на.* У цих похідних словах, згідно з нормативними правилами, наголос повинен бути на тому самому складі, як в словах, від яких вони походять. Отже: *Кúїв — Кúївщина, Полтáва — Полтáвщина, Хáрків — Хáрківщина.*

Слововжиток і чужі впливи

Часто не знаємо, як користуватися словами *необхідно, треба, потрібно.* Автори книжки дають такі правила для вживання цих синонімів: слова *необхідно* і *треба* виявляють різний ступінь обов'язковости, як напр., у реченнях *„треба це зробити",* і *„необхідно це зробити".* Прислівники *треба* й *потрібно* взаємозамінні. *Треба* вживається в сполученні з дієсловами, а *потрібно* з іменниками або займенниками, напр.; *„треба піти до міста", потрібно сили, щоб це зробити".* Часто можна чути вислови *зі сторони правління організації, з нашої сторони, з одної сторони добре, з другої погано...* У таких висловах замість слова *сторона* треба вживати *бік: з боку правління організації, з нашого боку, з одного боку* і.т.д..

Вряди-годи автори книжки намагаються вичищувати мову з діялектизмів, головно з польонізмів. Так, напр., вислів *залежати комусь на чомусь* або *на комусь* в інтерпретації авторів є запозиченням з польської мови, і вони пропонують заступити їх українськими *бути зацікавленим у комусь* або *в чомусь, дорожити кимось.* У розмовному стилі вони пропонують заступити польонізм *комусь не залежить* зворотом *це когось не обходить,* не згадуючи ні словом, що це також польонізм.

Як можна передбачати, інакше ставлення авторів книжки до запозичень з російської мови, що їх так багато в сучасній українській мові. Це можна помітити в їх інтерпретації вживання кличного відмінка (у сучасній граматичній термінології кличний в. називають чомусь „кличною формою") від імен у сполученні з іменами по-батькові. Щоправда, автори дають короткий огляд утворювання кличного відмінка (закінчення — у або — ю після м'яких приголосних та -й і закінчення — е після твердих), нагадуючи при тому, що в звертаннях типу *пане президенте, товаришу командире,* обидва слова ставляться в кличному відмінку. Тому й дивно, що в тому ж самому параграфі поруч кличного відмінка апробується називний відмінок у функції кличного: „Коли до людини звертаються на ім'я, ім'я по батькові, обидві форми мають стояти або в кличному, або називному відмінку: *Іване Петровичу* або *Іван Петрович...* При цьому першій формі віддається перевага" (Стор. 166). Очевидно, називний в. замість кличного — це явний русизм. Про кличний в. імен жіночого роду нема тут і згадки. У книжці апробуютьсю ще й такі русизми, як парирувати, репетирувати, лідирувати, планірувати, крокірувати, пікірувати (Стор. 168).

За таке калічення української мови хотілося б зробити відповідальними авторів „Життя слова", які вже з професійного обов'язку повинні більше дбати про чистоту і правильність мови. Але вони тільки схвалюють ці варваризми, впроваджені в нашу мову ще в „Українсько-російському словнику", що в муках народжувався аж цілих десять років (1953-1963) у видавництві Академії Наук УРСР у Києві. Проте автори „Життя слова", мабуть, самі не зовсім переконані в цих словах, ставлячи запит: „Чи правомірні в українській мові такі дієслова...?" та додаючи пізніше, що суфікс — ір — (-ир-) в українській мові, на відміну від російської, не поширений". Далі вони наводять кілька арґументів, щоб виправдати присутність цих дієслів у сучасній літературній мові.

Мабуть, не завжди з легким серцем приходиться авторам книжки підписуватися під усіма апробованими русизмами і вони запитують: „Як правильно писати по-українському такі географічні назви, як Ровно, Березина, Тігр?". Далі вони розумують, що „у довіднику адміністративно-територіального поділу Укр. РСР обласний центр Ровенської овласті подано у формі Ровно, отже, цю форму і слід уважати за офіційну" (Стор. 170). Прийнявши назву Ровно, як офіційну форму, вони міркують потихеньку: „... за походженням тут мала б бути форма Рівне, що відповідає і давній назві, і закономірностям утворення назв населених пунктів" (Ст. 170).

З такою ж вірнопідданчою слухняністю Русанівський, один з авторів цієї цікавої, хоч дещо хаотично складеної книжки, підписав по-російськи і своє власне прізвище, як Русановський. Так, отже професор української мови не знає, або не хоче знати про те, що форма прізвищ зберігається незмінною в усіх мовах. До речі, справа з прізвищами між українцями в діяспорі також не тільки не наладнена як слід, але інколи й дуже хаотична, про що будемо говорити в окремій статті.

Легко догадатися, що правопис іншомовних слів, а зокрема правопис чужомовних географічних імен — це ділянка, в якій найсильніше відбилися російські впливи. Тут автори „Життя слова" слухняно рецитують: „Відомо, що „Український правопис" вимагає писати *і* після всіх приголосних у власних іменах та географічних назвах: *Афіни, Бірма, Мадрід, Тіроль, Тібр, Тігр* та ін.". Але тут автори забули про „Орфографічний словник української мови" за ред. С. І. Головащука і В. М. Русанівського, К. 1977, в якому не всюди після приголосних у власних іменах та географічних назвах є *і,* але буває також *и* напр., *Британія, британський, Рига, Атлантика,* не згадуючи вже про *Рим* і *Париж;* в іменах власних: Маргарита, Христофор...

На закінчення нашого огляду хочемо навести ще інтерпретацію горезвісного слова возз'єднання, що ним режимні видавництва збагатили українську мову з нагоди святкувань 300-річчя Переяславського договору. Автори книжки кажуть, що приросток *воз-,* як старослов'янізм, „надає слову урочистості, небуденності... Возз'єднання — це не просто об'єднання, а поновлення чогось раніше роз'єднаного" (Стор. 80). Така казуїстика мало переконує, бо це слово — просто калька російського слова *воссоединение,* яку впроваджено в нашу мову з політичних мотивів.

М.

ПОЛІМО РОСІЙСЬКИЙ МОВНИЙ БУР'ЯН

Згідно з чим чи згідно чого?

Часто зустрічаємо тепер у писанні, як окремих осіб так і в офіційних виданнях навіть поважних організацій, такі словосполучення, як „виготовлений згідно вимог", згідно Ваших бажань тощо. Навіть у першому виданні „Українського правопису", з 1976 р., знаходимо фразу „щоб писати згідно правил", (виправлену, щоправда, в дальших виданнях).

Немає сумніву, що це вплив російського, а подекуди й українського совєтського мововжитку. Але і в УССР мовознавці борються з цим росіянізмом у складні (синтаксі). Ось цитата з популярно-мовного збірника „Рідне слово" (Київ, 1973 р., стор. 77.):

„Так, слово „згідно" як прийменник за сучасною нормою вимагає після себе додатка в орудному відмінку з прийменником З. Вживання мовцями конструкцій у яких слово „згідно" сполучається з іменниками в родовому відмінку без прийменника... є відхиленням від літературної норми".

Відповідь на вгорі поставлене питання є, отже, зовсім ясне: по-українському є тільки *згідно з чим,* а ніколи *згідно чого.*

Про вжиток слів „зараз" і „тепер"

Під впливом російської мови ці два прислівники дуже часто плутають українці і „тут" і „там". Цей бур'ян проквітає в нашій мові уже більше як 50 років. Визначний український мовознавець, Олена Курило, ще 1923 р. писала у своїй праці „Уваги до сучасної української літературної мови" (4-те вид., Краків-Львів 1942, стор. 125): „У сучасній літературній мові прислівник „зараз" набрав під впливом російської мови всі значення російського „сейчас". І далі вона пояснює, що це російське слово має два різні значення. Перше значення нам тут не цікаве. В другому значенні російське „сейчас" має значення українського „тепер". Курило виразно стверджує: „Того другого значення українське „зараз" не має. Російське „сейчас" треба віддати українським „тепер".

Це саме, хоч більше обережно, стверджує десятки років пізніше прекрасний знавець української мови, письменник Б. Антоненко-Давидович: „Прислівник „зараз" витискує останніми часами прислівника „тепер, нині... Проте між цими прислівниками є деяка значенева різниця. Українська класика й народнє мовлення надають прислівникові „зараз" вузького значення: „цієї миті, цю хвилину, негайно"... коли ж мовилося про час, що оце триває, тоді користувалися словами „тепер, нині" („Як ми говоримо", Київ, 1970 р., стор 213).

Висновок ясний: Не слід вживати слова *зараз* у значенні *тепер.* Воно означає тільки *негайно, цієї миті, зразу* тощо. Так і самі цього слова вживаймо та й других, що не свідомі, помилки поправляймо.

А.

Про Англо-Українські Словники в Україні

Єдиний більший, обсягом, англо-український словник, що від останньої війни появився в Україні, це словник М. Подвезька, якого перше видання (50.000 слів) появилося 1948 року, а друге (до спілки з М. Балюю, 65.000 слів) в 1974 роші. Обидва видання словника не є оригінальними творами, а радше українським перекладом англо-російського словника Б. К. Мюллера (70.000 слів, 14-е вид. появилося в 1969 р.). Крім того, нове видання Подвезькового словника (рецензія на який була надрукована у „Свободі" з 1. VII. 1975 р. та в „Слові на Сторожі" за 1978 р.) має поважні недоліки щодо добору реєстру, правильности перекладу, а зокрема щодо якости української мови (наявність непотрібних та „непримусових" росіянізмів). Тому користуватися цим словником треба критично, не вважаючи його нормативним.

Із недавнього випуску київського журналу „Мовознавство" довідуємося про інший, пропащий англо-український словник. У припізненій статті про визначного українського лексиколога Михайла Я. Калиновича (1890-1949) сказано таке: „Він за його власним визнанням, найбільше сил і часу віддав російсько-українській та англо-українській лексикографії. У 1940 р. було подано до видавництва укладений ним разом з М. В. Колачевською великий Англо-український словник (200 авт. арк.). На жаль, під час війни рукопис словника безслідно зник".

А.

Мовні крихти

Центр Застосованого Мовознавства в Арлінґтоні (стейт Вірджінія) у списку головних світових мов подає українську мову (з 46 мільйонами мовців) як восьму щодо величини европейську мову, після англійської еспанської, російської, португальської, німецької, італійської та французької мов. На дев'ятому місці є польська, з 38 мільйонами мовців.

РОЗМОВИ З ЧИТАЧАМИ

Особливу радість справили нам запити, поради і навіть короткі довідки наших читачів, що деякі з них, як незаперечно правильні, пропонуємо до уваги наших читачів, доповнюючи їх інколи своїми зауваженнями, опертими на матеріялі із словників і книжок, виданих Академією Наук УРСР у Києві.

Цікаві і вартісні зауваги прислав нам п. А. Ю. Деякі з них наводимо повністю.

1) Подружжя — а не панство

„Раз-у-раз читаємо в нашій пресі: „Панство Ікс та Ігрек гостили в себе прибуле здалека панство Н. М." „Великий успіх у пописі мали донечка панства Христини і Яреми Голубенків, а з хлопців — Ігор, синок панства Козубенків". Таких прикладів маємо багато щодня. Чому це „панство" так сподобалося нашим громадянам (включно з редакторами часописів) — ніяк не збагнути. Бо ж усім українцям, що вміють писати, напевно відоме слово *подружжя,* гарне змістом і формою наше слово на означення подружньої пари — мужчини і жінки".

2) Незвичайний і винятковий

„Ці прикметники не синоніми. А часом у наших часописах часто-густо подибуємо такі речення: „Він має виняткові здібності". Винятковий голос співачки Н. Н. полонив залю". *Винятковий* (від іменника виняток) тут зовсім не до речі. Бо мова тут не про якийсь виняток, а про надзвичайні здібності, надзвичайний голос. *Винятковий, винятково* можна і треба вживати в таких ось випадках: „Усі діти, як діти, але Івась — виняткова дитина, такого в цілій клясі нема". „Англія любить провадити війни чужими руками, але остання війна була виняткова (тобто становила виняток)".

В академічному „Українсько-російському словнику", К. 1953, для слова *винятковий* подається значення таке, яке нечасто трапляється, особливий, надзвичайний: „Перед з'їздом стояли завдання виняткової ваги" (з газет), „П. — виняткова людина", „винятковий випадок".

3) Дещо і трохи

„Це також поняття різні, і не можна довільно ставити одне на місце другого... „Я не брав з собою всіх речей, лише *дещо*". „Деякі факти я знав сам, а *дещо* він додав мені, доповнив". Тут *дещо* на своєму місці.

„Він дав мені дещо скорочений переклад статті". „Я відповів нині на дещо спізнені листи". В останніх двох реченнях треба не *дещо,* а *трохи.*

Для доповнення спостережень п. А. Ю. можна додати ще інформації київських мовознавців. „Словник української мови" (т. 2) подає значення слова *дещо*: 1) як синонім займенника *щось* („Я щось маю розпитати, *дещо* розказати" — Т. Шевченко), 2) як синонім прислівника *трохи* („Він почав *дещо* розуміти" — Ю. Яновський). Київські мовознавці пояснюють притому, що вживання займенника *дещо* в значенні прислівника — явище нове в українській мові, і що в розмовному стилі природніше звучить прислівник трохи, ніж його книжковий відповідник *дещо* (Див. В. М. Русанівський, С. Я. Єрмоленко, „Життя слова", ст. 65).

4) Сам — а не самий

Хоч ми особисто ніколи не вживаємо слова *самий* у значенні *сам,* одначе не можна прийняти твердження п.А.Ю. начебто слово *самий* не літературне і його треба заступити словом сам. У словниках Академії Наук слово *самий* подано, як синонім слова *сам.* В „Українсько-російському словнику", 1962 р., за ред. І. М. Кириченка при слові *самий* є відсилач до *сам,* в „Орфографічному словнику української мови", 1977 р. за ред. С.І. Головащука і В.М. Русанівського, при слові *самий* подано пояснення „тільки один", і тільки в „Українсько-російському словнику, 1955 р., за ред. В. С. Ільїна, зазначено, що це слово вживається рідше. Інакша справа зі словом *самий* з наголосом на *а,* що вживається у сполученні з іншими словами, але його п. А. Ю. не мав на думці.

5. Примусити — заставити

Не можна погодитися з п. А. Ю., що слово *заставити* має тільки одне значення: „кімнату заставили меблями", „заставити полиці етажерки", і що „в людських взаєминах по-українськи нормативним словом є примусити: „Мати примусила доню вдягнути чисте вбрання" і т. д.

В „Українсько-російському словнику", Київ 1958 р., подано три значення слова *заставляти*: перше значення таке, як згадує п. А. Ю.: „Двері од пекарні заставив кошиком" (Коцюбинський), друге значення „давати, як гарантію за довг": „тоді меду дам, як заставиш свій каптан" (Первомайський), і третє значення, як синонім слова *примусити*: „А мене ще хату замітать заставили" (Тесленко), „Солодощі меду заставили його про все забути" (І. Франко).

М.

Лист і запити п. Я. Климовського стосуються дуже важливої для мовної культури справи — *вживання іменників із закінченням -ка.*

Немає жодного сумніву щодо літературности слів з наростком -ка, коли вони означають здрібнілість (напр., хатка, ніжка, стрілка), або означають осіб жіночої статі (напр., авторка, лікарка, наймичка). Зате постають сумніви, чи слова типу: виставка, постановка, чистка, оцінка, лежанка є згідні з духом української мови, чи вони радше зумовлені впливом російської мови.

Найбільш авторитетну відповідь на це питання знаходимо у праці Олекси Синявського, чи не найвизначнішого нашого мовознавця 20-их та 30-их років. У книзі „Норми української літературної мови" (1-ше вид. в 1931 р., друге Львів 1941, 3-тє Стейт Каледж, Па. ЗСА ?, ще є у продажу), він каже таке: „Віддієслівні іменники на *-ка* значать не дію (процес), а наслідок її, час, місце дії або знаряддя: думка, кладка, прядка, чутка, хватка, січка, схованка... Тільки...іменники на *-анка, -янка...* можуть значити і дію: оранка (дія і час), сподіванка (дія і наслідок), гулянка (дія)...

Відмінно від української мови, в російській мові слова із закінченнями на *-вка* (тренировка, подготовка, плавка), на *-тка* (чистка, читка, оснастка), *-дка* (выкладка, накладка) *-йка* (спайка, выкройка, дойка), та з іншими ще закінченнями (сварка, копка, прополка, вырубка тощо) визначують саме дію, чи процес. Упродовж понад 50 років російщення України ці російські слова і форми проникають в нашу мову, спочатку в усну, а згодом і в письмову та попадають у словники. Це засвідчують і підсовєтські автори (напр.,див. стаття Н. Босаківської „Про суфікс *-ка* в усній та писемній мові", у збірнику „Культура слова" ч. 12, 1977 р.). Очевидно, нам у вільному світі треба вести боротьбу проти такого насильного спотворювання духа української мови.

У світлі наведеного, розглянемо слова ВИСТАВКА та ПОСТАНОВКА, у правильності яких сумнівається п. Я. К.

ВИСТАВКА, за Синявським, слово добре на означення висліду дії, але не самої дії. Отже наслідком *виставлювання* картин є картинна *виставка.* „Словник української мови" (1970) цитує в тому сенсі Лесю Українку: „Ми ходили... на виставку картин". З другого ж боку тут можна також вжити слова ВИСТАВА. Згаданий словник цитує Мирного: „...вистави штучних виробок з скла", та знову ж Лесю Українку: „...опис вистави господарської; ...".

ПОСТАНОВКА за „СУМ" це 1) Здійснення, організація, розгортання якоїнебудь роботи, діяльности тощо. 2) *Театр.* Здійснення вистави на сцені театру; *розм.* Вистава, спектакль. Дві цитати, з Лесі Українки та Васильченка, наведені у словнику, показують, що ці автори уживали цього слова тільки у значенні „спектаклю", отже висліду дії, а не самої дії. Погоджуємося, отже, з п. Я. К., що цього слова не слід уживати як синоніму до „режисерія". Тут треба вжити слова ПОСТАВА. „СУМ" подає, як п'яте значення цього багатозначного слова: 5. *театр.* Здійснення режисером театральної вистави.

Похідне від цього слово *ПОСТАВНИК* не засвідчене у театральному сенсі в „СУМ". (Воно має там два інші значення: 1) великий церковний свічник та 2) *заст.* велика свіча).

Зате „СУМ" містить гасло: *ПОСТАНОВНИК, театр.* Той, хто здійснює постановку театральної вистави або кінофільму.

Щодо інших слів з наростком *-ка,* то з правила, висловленого О. Синявським, виходить, що слова *ЗНІМКА, ПОМИЛКА, ПОПРАВКА, ВИНОСКА, ПОСИЛКА, ЛЕЖАНКА, СТОЯНКА, ЗАМІТКА, ПРИМІТКА, НАСТОЯНКА* є літературні, коли їх вживати на означення дії. Зате слова „аранжовка", „обробка", „чистка", які означають дію, слід замінити словами *АРАНЖУВАННЯ, ОБРОБЛЕННЯ, ЧИЩЕННЯ.*

А.

ВИДАЄ ШКІЛЬНА РАДА при УККА
Редагує Колеґія.
Адреса: Educational Council
P.O. Box 391, Cooper Sta., New York, N.Y. 10003

Українська громада в Йонкерсі будує нову церкву

Українська католицька парафія св. Архистратига Михаїла в Йонкерсі була заснована 1899 року. Тоді на розі вулиць Чеснат і Рівер'ю побудовано малу дерев'яну церкву. В 1924-25 роках, коли парохом був о. Володимир Сполітакевич, цю церкву перебудували: побільшено її до 250 сидячих місць, обкладено стіни зізовні цеглою, куплено в Німеччині три дзвони, як рівнож придбано великий запрестольний образ-вітраж патрона церкви св. Михаїла.

Коли в 1950 роках парафія значно побільшилася новоприбулими з Европи, а в останніх часах переселенцями з Ню Йорку, церква показалася замала і не дуже репрезентативна як на парафію понад 750 родин. Під час Великодніх Свят треба відправляти рівночасно дві Богослужби — одну в церкві, другу в шкільній авдиторії, бо не можна помістити в церкві всіх вірних. Постала потреба будови нової більшої і гарнішої церкви. Ще одна обставина промовляла за новою будовою, а саме: в останніх роках більша частина парафіян переселилася в кращі дільниці на окраїнах міста, так що в околицях церкви залишилося мало парафіян.

В травні 1972 року парафія придбала гарну, велику (1.26 акра) площу в резиденційній дільниці, на розі вулиць Північний Бродвей і Шовард Терас в північній частині міста. Крім цього закуплено ще сусідній будинок, в якому будуть приміщені парафіяльний уряд і помешкання пароха.

Дня 11-го липня 1973 року, площу посвятив Їх Блаженство Патріярх Йосиф Сліпий в асист. тодішнього Владики Стемфорду бл. п. Йосифа Шмондюка та Владики Ізидора Борецького з Торонто в Канаді.

Будову нової церкви почали літом 1978 року. Проєкт і пляни виконав інж. арх. Т. А. Хома, а будову виконує будівельний контрактор, Чарлз Мейсмер з Ню Йорку. Відповідні умови підписали о. В. Федаш, тодішній парох, та Василь Чолій і д-р Василь Кіналь, як тростисти парафії.

Нова будівля має форму восьмикутника з одною великою банею, що творитиме стелю головної нави, та двома малими банями. Бані будуть покриті алюмінієвою бляхою „позолочено" синтетичною поволокою золотого кольору. Під архітектурним оглядом будова буде поєднанням традиційного українського візантійського стилю із теперішніми модерними елементами. Властива конструкція — це залізний зруб, стіни якого будуть заповнені бетоновими бльоками та зізовні обкладені гранітними плитами. Церква матиме 400 сидячих місць та контрольовану систему огрівання і охолодження. У підвалі буде велика заля (зі сценою, гардеробою), кухня та інше.

Згідно з умовою будова мала закінчитися осінню ц. р. Однак при копанні фундаментів появилася більша кількість підскірної води, що спливала зі сусідніх грунтів, та переходила через місце, де стоятиме церква. Це вимагало додаткових робіт, яких не можна було закінчити перед початком зими. Дощова весняна погода теж не дозволила закінчити праці для достаточної ізоляції будови перед водою. Щойно в травні почалася дальша робота. Закінчено будову підвалу, закладено залізну конструкцію, проведено електричну інсталяцію, вмонтовано водні і каналізаційні проводи. Можна сказати, що 50 відсотків будови зроблено. Кошти цілої будови виносять 1,500,000.00 долярів. Половину цієї суми парафія мала в ощадностях, решту треба зібрати пожертвами парафіян. Ударна збіркова кампанія ще не закінчена. Треба сподіватися, що парафіяни підуть за прикладом основників парафії і не пожаліють гроша на таку шляхетну ціль і будову закінчать без гіпотечного заборгування. Дзвони і вітраж, про які вже згадано будуть перенесені зі старої церкви та інстальовані в новій, щоби символічно задержати продовження старого з новим. Уживання дзвонів буде електрифіковане.

Душею цілої будівляної акції є о. монс. Петро Федорчук, теперішній парох, а йому допомагають д-р Я. Моцюк голова Будівельного комітету та В. Козіцький — голова збіркової кампанії.

У дні 25-го листопада Владика Василь, Єпископ Стемфорду в асисті дієцезіяльних отців довершить посвячення наріжного каменя. Увечері того дня відбудеться традиційний Свято-Михайлівський парафіяльний бенкет.

В. Ч.

Колишні студенти Гайденавської гімназії відбули З'їзд

Учасники З'їзду з кляси, що мала здавати матуру в 1951 році. Перший ряд (зліва): Оля Дивончук-Бойко, Віра Донець-Тодорів, опікун кляси проф. Михайло Демчишин, Ніна Козак-Татранська і Ореста Помірко-Пілецька. Другий ряд (зліва): Ігор Шперналь, Любомир Іваськів, Юля Дейнека, Валентин Гергеша і Віктор Дем'яненко.

Надовго залишиться у пам'яті незвичайне переживання із зустрічі колишніх студентів Гайденавської гімназії ім. Тараса Шевченка та їхніх родин і гостей в числі 190 осіб, які прибули на оселю СУМ-А в Елленвілі 25-го і 26-го серпня ц. р.

Оселя СУМ-у розташована у горах Кетскил в Нюйоркському стейті і є цілковитим контрастом до Лінебургер Гайде, що простяглися рівниною у північно-західній Німеччині, де містився табір переселенців і згадана гімназія — в окрузі міста Гамбург. Згадані рівниці в топографії та зміни країн перебування не пошкодили ні трохи на настрій і чар зустрічі. І хоча Управа Оселі відступила нам аж дві просторі світлиці на початкову зустріч, це була готова перекуска, то заля біля столика реєстрації стала найважливішим місцем зустрічі. Тут були перші вітання, взаємні обійми, сльози і поцілунки, виміна перших вражень та інформацій і знайомства із родинами прибувших студентів. І створився такий настрій, що хотілося його ніколи не забути.

Ось збоку стоять уже зареєстровані сестри Степаненки, Галина і Юля, що були душею пластунок — Юля була курінною — тепер прийшлось привикати до нових прізвищ, бо сьогодні вони Галина Трутяк і Юля Войчишин. Ще як слід ми не перекинулись думками як з'явилась Зеня Чарківська, колишня провідна і відома студентка, а за нею її чоловік Іван Махно, також колишній студент — всі з Канади.

Нараз щось дуже цікаве: о. Микола Іванців, який приїхав із Німеччини стрінувся з Михайлом Дощаком, що приїхав на з'їзд з дружиною Зіркою аж з Австралії, але не сам, з ними хоч і окремим літаком прилетіла Ніна Чопенко-Добровольська, а збоку зі сльозами радости зустрінулись Віра Донець-Тодорів і Ніна Козак-Татранська — однокласниці, які не бачили себе тридцять років. До них долучилась Ліля Зварун-Музичка, а в двері напливало все більше і більше дорогих-знайомих. В третій год. по полудні відкрито офіційну частину з'їзду. Всі колишні студенти і гості зібрались на головний залі, прикрашений портретом Тараса Шевченка — патрона нашої гімназії, це зроблено за ініціятивою Управи Оселі. Іван Лучечко перебрав провід зустріччю, якою провадив надзвичайно зручно. Отець Микола Іванців, єдиний український католицький священик із рядів гімназії, відспівав молитву, покликано доповідачів. Першим промовляв колишній учитель гімназії Симон Воважківський — головна тема: „Творення і організація Гайденавського табору". Другим доповідачем був учитель гімназії, Михайло Демчишин. Він доповідав про Учительський Склад гімназії, а третій з черги абсольвент гімназії Богдан Тодорів дав доповідь: „Гайденавська гімназія з точки зору її студентів", пригадавши всім, що офіційна назва гімназії була „Юкрейнієн коледж Оф Тарас Шевченко Ет Гайденав". Під час дозвілля, між колишніми студентами велися дискусії, а то й критичні заваги над доповідями аж до самого бенкету, що почався перекуском у год. 6-ій вечора, в суботу, 25-го серпня.

Знову ж бенкетом надзвичайно добре провадив Іван Лучечко, під час якого були дві доповіді: о. Микола Іванців говорив про сучасний Гайденав і наших співтоваришів, що залишились в Німеччині, а Михайло Дощак про наших товаришів в Австралії сущих. Обидва доповідачі підкреслили заслуги колишніх професорів гімназії та великий вклад знання, що гімназія дала своїм учням.

Найкращою була мистецька частина, виконали її колишні студенти гімназії, або вже їхні діти чи члени родини. І так склалось, що перші пісні відспівала сопрано Світлана Вожаківська-Тонкошкур — оперна співачка, дочка нашого колишнього професора Симона і Марії Вожаківських. Світлана співала чудово нові арії до слів творів Валентина Мороза під акомпаньямент Дозі Сигіди, дочки нашої студентки Наталії Тур-Сигіди і Йосифа Сигіди. Наступний виступ був цілковитою несподіванкою його бо виконала дружина абсольвента гімназії Михайла Дощака з Австралії, п-і Зірка Менцінська-Дощак, оперна співачка у Вест Австралія Опера Компані в Перт, Австралія. Вона захопила слухачів своїм прекрасним меццо сопрано, відспівавши кілька арій українських композиторів. Всіх до краю зворушив спів Андрія Добрянського, абсольвента Гайденавської гімназії, артиста співака Метрополітан Опери в Ню Йорку, широко відомого всім українцям в Америці і поза нею. Він співав пісні підібрані до оказії. Його глибокий бас-баритон звучав казково у композиціях Веселовського, защо Андрій одержав довгі оплески. Всім згаданим акомпаньювала Дозя Сигіда.

Після вечері була забава під звуки молодої, але надзвичайно гарної оркестри „Іскра" з Йонкерсу.

У неділю, 26-го вересня, відбулась Служба Божа в наміренні присутніх на з'їзді, яку відправив наш о. Микола Іванців з Німеччини, а Апостола читав Андрій Добрянський. Вони обидва товариші з бурси, жили в тій самій кімнаті, вчилися у тій самій клясі і здавали разом матуру.

о. Микола Іванців — парох Ганноверу і околиць — Німеччина, під час відправи Служби Божої для учасників з'їзду.

По Службі Божій пом'януто і тих, які померли; у супроводі співу всіх співтоваришів о. Микола відправив Панахиду.

Відтак відбулась ще одна офіційна зустріч, були дискусії і виміни думок. Вислано телеграму до посадника Гайденав.

З'їзд привітали дві поважні інституції, а це Секретаріят СКВУ в особі мгра Івана Кобаси і Екзекутива Союзу Українців Католиків в Америці „Провидіння".

Після закриття зроблено спільну знимку, але здається більше учасників робили світлини, чим до них ставали. Пізніше у ідальні Оселі зібрались члени Комітету з'їзду Петро Клюк, Ігор Смолій, Богдан Тодорів, Іван Лучечко, Мирон Корнага і запрошений спеціяльно Микола Уштан на останнє засідання для розчислення і розв'язання Комітету З'їзду колишніх Студентів Гайденавської гімназії. Довго ще не хотіли розходитись учасники з'їзду. В їдальні привітної Оселі зібралося ще стільки студентів, що стягнено всі столи в один довжелезний ряд і створено знову офіційний обід.

Назакінчення годиться переповісти уривок із обіжника: „Ціль нашого З'їзду", що був розданий учасникам „...Наші учителі дали нам належне знання, відкрили дорогу до всіх університетів світу. Як колись перед іспитом зрілости ми повинні показатись, майже вдруге скласти іспит, як доказ, що їхню працю над нами ми не змарнували, не злегковажили, пішли за їхніми вказівками. В пошані і любові складаємо їм подяку, а наші осяги хай будуть їм в нагороду". У день з'їзду, 25-го серпня щоденник „Америка" надрукував ювілейну статтю „Гайденавська гімназія і бурса" як пошану для тих, що хотіли і працювали над собою та для відзначення до інституції, що багато прислужилась українській справі.

Всі учасники з'їзду плекатимуть дальше ту любов і ті ідеї, що нас колись єднали, і напевно вже хтось із них мріє про черговий з'їзд.

Богдан Тодорів

БЖЕЗІНСЬКІ КРИТИКУЄ ФОРДА

Вашінгтон. — Збігнєв Бжезінські, дорадник президента Джіммі Картера у справах крайової безпеки, виступив з гострою критикою негативної оцінки колишнім президентом Джералдом Фордом договору ЗСА і СССР про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), який, як відомо, мусить ще ратифікувати Сенат ЗСА, заки він увійде в силу.

Бжезінські перестерігав критиків цього договору, щоб вони не використовували цієї справи для інших цілей, зокрема для ведення передвиборчої пропаганди.

У промові, зреферованій американською пресою минулого тижня, колишній президент Джералд Форд, між іншим заявив, що його турбують деякі аспекти договору САЛТ II, який тепер розглядають комісії Сенату. Форд підкреслив, що навіть якщо деякі питання, які раніше були контроверсійними тепер вияснились то він все одно є проти ратифікації САЛТ II, хіба що уряд є дуже певний відносно сили і безпеки ЗСА.

Бжезінські, відповідаючи Фордові, сказав, що у промові Форда виринають два несподівані і нелогічні аспекти: перший це те, що основні справи теперішнього договору обговорено і устійнено за часів урядування Форда, за що Бжезінські дає колишньому президентові ЗСА признання; другий, що (САЛТ II), у порівнянні з первісною версією запропонованою урядом Форда, різниться хіба тим, що він кращий і корисніший для ЗСА і вільного світу. Конкретно, уряд президента Картера, — заявив далі Бжезінські, — добився обмеження числа совєтських міжконтинентальних ракет, чого у версії Форда не було. Навпаки, колишній уряд погодився тільки на тимчасове „замороження" продукції стратегічних совєтських бомбовиків, відомих на Заході під назвою „Бекфаєр", а натомість теперішній уряд домігся, що продукція цих бомбовиків повинна бути припинена на цілий період тривання договору, тобто до 1985-го року.

Відповідаючи на критику Форда Бжезінські виразно намагався доказати, що він є співвідповідальний за договір і що Білий Дім буде намагатися, щоб справа САЛТ II не була включена до передвиборчої президентської кампанії. САЛТ II є надто важливою і критичною справою, — підкреслю вав дорадник Президента, — щоб її можна було використовувати у передвиборчій пропаганді, без огляду хто буде вигідним на — демократами чи республіканцями.

Репрезентант Білого Дому критикував також інші справи, порушувані у промові Джералда Форда, зокрема його закид про мілітарну слабкість Америки. Бжезінські заявив, що президент Картер є мабуть, першим, президентом ЗСА після Другої світової війни, який три роки підряд підвищує військові бюджети, дбаючи про силу і безпеку країни. Він також запевнив, що не зважаючи на критику політики стратегії у відношенні до европейських союзників, Америка сповнить свої зобов'язання щодо Европи і вважає оборону цього континенту інтегральною частиною своєї закордонної політики.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ДОБРОМИЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 364 помер 26 травня 1979 р. на 82-му р. життя. Нар. 1897 р. у с. СтараСіль, Україна; членом УНС став у 1934 р. Залишив у смутку дружину Теклю, сина Вілліяма, дочку Катерину і 7 внуків. Похорон відбувся 29 травня на цвинтарі Голі Крос в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО ТУРЯНСЬКИЙ, член УНС Відд. 433 ім. Івана Мазепи у Вест Айсліп, Л. Ай., Н .Й., помер 23 травня 1979 р на 85-му р. життя Нар. 1893 р. в с. Стрніпка, Збараж, Зах. Україна; членом УНС став 1941 р. Залишив у смутку дружину Анну, синів — Михайла і Теодора, 4 внуків і сестру Катерину. Похорон відбувся 25 травня 1979 р. на цвинтарі в Норт Бабилон, Л. Ай., Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Іванна Замруха, секр.

НАТАЛІЯ ВІЛІНСЬКА, членка УНС Відд. 353 в Ню Бронсвік, Н. Дж., померла 20 травня 1979 р. на 84-му р. життя. Нар. 1894 р. в Ічні, Чернігівщина, Україна; 1952 р. стала членкою УНС. Залишила у смутку сина Ярослава з дружиною Вірою та 4 внуків. Похорон відбувся 26 травня 1979 р. на цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку. Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Дарія Оріховська, секр

ПИЛИП КОРЧІЙ, член УНС Відд. 203 в Ню Джерзі, помер 1 травня 1979 р. на 87-му р. життя. Нар. 1892 р. в Зах. Україні; членом УНС став у 1938 р. Залишив у смутку Бессі Корчій і дітей: Маріон, Михайла і Розалію. Похорон відбувся на цвинтарі Гейт оф Гевен в Гавторн, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Жук, секр.

ЛЮБОМИРА С. О. СМАЛЬ, членка УНС Відд. 226 ім. Лесі Українки в Денвер, Кольорадо, померла 11 травня 1979 р. на 66-му р. життя. Нар. 1913 р. в Ракінець, Україна; членкою УНС стала у 1959 р. Залишила усмутку мужа о. крилошанина Павла, сестри: Володимира і Ореста з родинами. Похорон відбувся 16 травня 1979 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Денвер, Кольорадо.

Вічна Їй Пам'ять!
Мирослав Кальба, секр.

ПРОФ. ОЛЕКСАНДЕР БЕРЕЖНИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 127 в Боффало, помер 25 травня 1979 р. на 65-му р. життя. Нар. 1914 р. Зах. Україні; членом УНС став 1949 р. Залишив у смутку дружину Оксану, сестру Марусю з родиною в Україні, та ближчу і дальшу родину в Україні і на чужині. Похорон відбувся 29 травня 1979 р. на цвинтарі Мт. Кальварі в Боффало.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Гаравус, секр.

БОГДАН КОВАЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 473 ім. Ю. Головінського в Монтреалі, помер 23 травня 1979 р. на 68-му р. життя. Нар. 1911 р. в Кобиловолоках, Тернопіль, Україна; членом УНС став у 1959 р. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Христину, сина Нестора з дружиною, внуками, дві сестри і двох братів. Похорон відбувся 25 травня 1979 р. на цвинтарі Коте дес Нейґен в Монтреалі.

Вічна Йому Пам'ять!
Віра Ваніт, секр.

ФЕЛІКСА ГАНИЧ, членка УНС Відд. 291 ім. Т. Шевченка в Клівленд, Огайо, померла 30 липня 1979 р. на 73-му р. життя. Нар. 1906 р. у Володимир, Україна; членкою УНС стала у 1950 р. Залишила у смувку Миколу Ганич. Похорон відбувся на цвинтарі св. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Віра Напора, секр.

РЕЙМОНД ГИРЧА, член УНС Відд. 31 свв. Кирила і Методія у Ст. Клер, Па., помер 20 серпня 1979 р. на 60-му р. життя. Нар. 1919 р. в Ст. Клер, Па.; членом УНС став 1937 р. Залишив у смутку дружину Еву, доньку Жанет, 1 внука, брата і сестру. Похорон відбувся 23 серпня 1979 р. на укр. кат. цвинтарі Голі Трініті в Ст. Клер, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Сток, секр.

КАТЕРИНА МАЦЮК, членка УНС Відд. 57 свв. Петра і Павла в Коговз, померла 11 серпня 1979 р. на 78-му р. життя. Нар. 1901 р в Плугові, Україна; членкою УНС стала 1952 р Залишила у смутку сина Романа і доньку Віру (Ірину). Похорон відбувся 14 серпня 1979 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотерфорд.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Савків, секр.

АННА ПАНКРАТ, членка УНС Відд. 316 в Рочестері, Н. Й., померла 11 травня ц. р. на 65 р. життя. Нар. 1914 р. в Рочестері, Н. Й. Залишила у смутку Юрія і Вілліяма. Похорон відбувся 14 травня на цвинтарі Голі Сепальчер в Рочестері.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ІЛЬКО РАФА, член УНС Відд. 56 ім. св. Івана Хрестителя у Вілінг, помер 17-го травня 1979 р. на 98-му р. життя. Нар. в Україні; членом УНС став 1920 р. Залишив у смутку 4 дочки і 2 синів. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Кальварі, Вілінг, Вілк.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро С. Когут, секр.

МИХАЙЛО КЛИМ, член УНС Відд 481 ім. Івана Франка в Карнегі, помер 19 травня 1979 р. на 71-му р. життя. Нар. 1908 р. Річмонд, Вірджінія; членом УНС став у 1926 р. Залишив у смутку жінку Вельму, синів Івана і Стефана, 8 внуків, правнука, брата Стефана, сестри: Анну, Евелин і Мері. Похорон відбувся 23 травня 1979 р. на Голі Трініті цвинтарі в Карнегі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Гелен Возняк, секр.

МИХАЙЛО ПАНАСЮК, член УНС Відд. 423 ім. Євгена Коновальця в Чікаґо, помер 17 травня 1979 р. на 58-му р. життя. Нар. 1920 р. в Коломиї, Зах. Україна. Залишив у смутку дружину Володимиру і дочку Христину. Похорон відбувся на цвинтарі св. о. Миколая в Чікаґо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ОЛЬГА ШАНДРУК, членка УНС Відд. 116 Т-ва Вільні Козаки в Трентоні, померла 17 травня 1979 р. на 86-му р. життя. Нар. 1893 р.; членкою УНС стала 1951 р. Залишила у смутку приятелів і знайомих. Похорон відбувся 21 травня 1979 р. на цвинтарі св. Андрія у Савт Бавнд Бруку.

Вічна Їй Пам"ять!
Секретар

МИХАЙЛО ІВАСЬКЕВИЧ, член УНС Відд. 240 ім Є. Коновальця в Клівленді, помер 15 травня 1979 р. на 74-му р. життя. Нар. 1905 р. в Комарні, Рудки; Залишив у смутку дружину Казимиру, синів Івана і Мирона з дружинами і дітьми, Ближчу і дальшу родину в Україні і Америці. Похорон відбувся 18 травня 1979 р. на цвинтарі свв. ап. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Кігічак, секр.

КАТЕРИНА ВАССІК, членка УНС Відд. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Ситі, померла 29 квітня 1979 р. на 69-му р. життя. Нар. 1910 р.; членкою УНС стала 1931 р. Залишила у смутку Стефана Вассік. Похорон відбувся 4 травня 1979 р. на цвинтарі св. Бернарда в Гомер Ситі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Богдан Ясінський, секр.

АННА КАРПА, членка УНС Відд. 43 ім. Т. Шевченка в Гілсайд, померла 24 травня 1979 р. на 81-му р. життя. Нар. 1898 р. в Дичкові, пов. Тернопіль; членкою УНС стала в 1935 р. Залишила у смутку дочку Марію, сина Івана і двоє внуків: Марію і Михайла. Похорон відбувся 29 травня на цвинтарі Евергрін в Гіллсайд.

Вічна Їй Пам'ять!
Володимир Сиваник, секр.

ІВАН МОЛЯС, член УНС Відд. 73 ім. Тараса Шевченка в Провіденс, Р. Ай., помер 13 липня 1979 р. на 90-р. життя. Нар. 1889 р. в Зах. Україні; членом УНС став 1922 р. Залишив у смутку дочку Марію Муррей. Похорон відбувся 16 липня 1979 р. на цвинтарі Нассав Нольс у Порт Вашінгтон, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Дмитро Василик, секр.

СЕМЕН ДРОГОМИРЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 24 св. Григорія в Ранкін, Па., помер 25 липня ц. р. на 46-му р. життя. Нар. 1933 р. в Ранкін, Па.; членом УНС став у 1951 р Залишив у смутку дружину Марію Анну. Похорон відбувся 30 липня ц. р. на цвинтарі Кальварії в Піттсбургу, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЮРІЙ КОВАЛЬ, член УНС Відд. 130 св. Володимира в Ню Йорку, помер 17 липня 1979 р. Нар. 1912 р. в Ню Йорку. Залишив у смутку три дочки: Юрію, Вірджінію і Катерину М. Похорон відбувся 21 липня 1979 р. на Санленд цвинтарі в Сан Ситі, Арізона.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

„Завоювати майбутність поможе нам книжка і тільки книжка".
(С. Єфремов)

МАЄМО НА СКЛАДІ

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ, А ЗАМОВЛЯЙТЕ!

Богдан Ігор Антонич: ЗІБРАНІ ТВОРИ 1909-1937. Зредагували: Святослав Гординський і Богдан Рубчак ..... $ 5.45

Бабай: КАРУСЕЛЯ ВІРШІВ — лірика, сатира, гротеск, придибашки, баляндраси, словокрутки, присіканки та чиста правда ..... $ 7.00

Василь Барка:
а) ВЕРШНИК НЕБА — есеї ..... $ 2.00
б) ЖОВТИЙ КНЯЗЬ — повість, друге видання $ 5.00
в) ЗЕМЛЯ САДІВНИЧИХ — есеї ..... $ 6.00

Іван Барчук: ІСКРИ РОЗУМУ — том перший $10.00

Іван Бердник:
а) БЛАКИТНИЙ КОВАЛЬ — поезії ..... $ 4.25
б) УКРАЇНА СІЧІ ВОГНЯНОЇ — есеї — листи 3.75

Іван Білик: МЕЧ АРЕЯ — „казання про великого князя Богдана, званого Аттілою... про давніх русичів і давній Київ... розповідь про життя, труд і подвиги наших далеких предків" $10.00

Андрій Білинський:
а) ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СРСР ..... $ 3.00
б) СВІТ І МИ — аналіза української політики на тлі конфлікту вільної демократії з комунізмом 3.00

Д-р Данило Богачевський: НА ВОЗІ І ПІД ВОЗОМ — картини з життя галицького вояка і правника ..... $ 6.00

Олексадер Брик: П'ЯТЬ ПЕРЕД ДВАНАДЦЯТОЮ ..... $ 6.00

Пилип Вакуленко: У ЦАРСТВІ КОРАЛІВ ..... $ 6.00

Олена Василева: КОЛИ ОРБІТИ СХРЕЩУЮТЬСЯ — повість ..... $ 5.00

Наталія Полонська-Василенко:
а) ЗАПОРІЖЖЯ XVIII-гоСТОЛІТТЯ ТА ЙОГО СПАДЩИНА у 2-ох томах $15.00
б) ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — два томи $42.00

Видавництво „Пролог": ГРАФІКА В БУНКРАХ УПА. Альбом дереворитів виконаних в Україні 1947-1950, мистця українського підпілля Ніла Хасевича — „Бей-Зота" та його учнів ..... $ 4.00

Видавництво „Сучасність": ХРОНІКА ТАБОРОВИХ БУДНІВ ..... $ 5.00

В-во „Червона Калина": СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ 1914-1918, Відень — нове ..... $ 6.00

Василь Витвицький:
а) МАКСИМ БЕРЕЗОВСЬКИЙ — життя і творчість ..... $ 5.00
б) МИХАЙЛО ГАЙВОРОНСЬКИЙ — життя і творчість ..... $ 2.00

Михайло Влох: ВИННИКИ, ЗВЕНИГОРОД, УНІВ ТА ДОВКІЛЬНІ СЕЛА — історично-мемуарний збірник $15.00

Василь Волицький: ДЕЩО ПРО РОГАТИН І ПРО РОГАТИНСЬКУ ПРИВАТНУ ГІМНАЗІЮ ..... $ 2.00

Р. Володимир:
а) ПАЛКІ СЕРЦЯ — вибрані твори ..... $ 2.50
б) ПРОЩАВАЙ, МИНУЛЕ — повість 4.00

Барбара Ворд: П'ЯТЬ ІДЕЙ, ЯКІ ЗМІНЮЮТЬ СВІТ (переклад з англійського) ..... $ 3.00

Олекса Воропай: В ДОРОЗІ НА ЗАХІД (щоденник утікача) ..... $ 4.00

Юрій А. Вудка: МОСКОВЩИНА (мемуарний есей) — нове $12.00

Іван Гвозда: ДЕРЕВ'ЯНА АРХІТЕКТУРА УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ $30.00
Wooden Architecture of the Ukrainian Carpathians

Яків Гніздовський: ДЕРЕВОРИТИ, 1944-1975 ..... $25.00
Woodcuts, 1944-1975, імпозантне мистецьке видання.

Микола Гоголь: ТВОРИ — у 2-ох томах ..... $ 4.50

Олекса Гай-Головко: ПОЕТИЧНІ ТВОРИ — 1933-1947, том перший ..... $ 3.50

Марія Голод: ЧОТИРИ ПОРИ РОКУ — поезії 1972-1976 ..... $ 4.00

Г. Голоскевич: ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК ..... $ 7.50

Катерина Горбач: МІЙ СЛІД НА ВОДІ — поезії ..... $ 2.50

Святослав Гординський: СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІ — героїчний епос XII віку $15.00

Василь І. Гришко: УКРАЇНСЬКИЙ „ГОЛОКОСТ", 1933 $ 3.00

Олекса Грищенко: МОЇ ЗУСТРІЧІ І РОЗМОВИ З ФРАНЦУЗЬКИМИ МИСТЦЯМИ ..... $ 5.00

Михайло Грушевський: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ (п'ять томів) $36.00

Докія Гуменна:
а) БЛАГОСЛОВИ МАТИ — казка-есей ..... $ 6.00
б) ЕПІЗОД ІЗ ЖИТТЯ ЕВРОПИ КРИТСЬКОЇ — феерія ..... $ 3.00
в) МАНА — повість ..... $ 2.50
г) МИНУЛЕ ПЛИВЕ В ПРИЙДЕШНЄ — розповідь про Трипілля $10.00
ґ) ЧОТИРИ СОНЦЯ — оповідання й новелі ..... $ 6.00

Володимир Ґалан: БАТЕРІЯ СМЕРТИ ..... $ 5.00

Д-р Михайло Данилюк:
а) НА МЕДИЧНІ ТЕМИ — лікарський довідник ..... $ 7.00
б) ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК 4.00

Ген.-хор. д-р Роман Дашкевич: АРТИЛЕРІЯ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ У БОРОТЬБІ ЗА ЗОЛОТІ КИЇВСЬКІ ВОРОТА ..... $ 3.50

Олексій Запорожець-Девлад: ГАРБУЗОВА МІСТЕРІЯ — гумористична повість ..... $ 3.00

Володимира Демус: НА ЛЮДСЬКИХ ОЗЕРАХ — поезії ..... $ 2.50

Микола Дербуш: ВІРШІ ..... $ 3.50

Микола Домашевський: ІСТОРІЯ ГУЦУЛЬЩИНИ — перший том $20.00

Іван Дмитрик: У ЛІСАХ ЛЕМКІВЩИНИ — спомин вояка УПА — друге видання ..... $ 8.00

Ред. Антін Драган: ЛУКА МИШУГА — збірник ..... $ 6.00

Федір Дудко: МОЯ МОЛОДІСТЬ — сторінки споминів $ 2.00

Осип Дячишин: ЧЕРЧЕ — моє рідне село — монографія ..... $ 2.50

О. Жданович: ОЛЕНА ТЕЛІГА — збірник: а) поезії, б) проза й публіцистика, в) біографічний нарис, г) спогади і матеріяли, ґ) літературно-критичні оцінки $20.00

Галина Журба: ДАЛЕКИЙ СВІТ — розповідь автобіографічна ..... $ 5.00

Мирон Заклинський: ДМИТРО ВІТОВСЬКИЙ — громадський діяч, стрілецький ідеолог, вождь Листопадового Зриву, секретар Військових Справ ЗОУНР ..... $ 2.00

Осип Залеський: МАЛА УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ..... $ 6.50

Олена Звичайна та Михайло Млаковий: ВОРОГ НАРОДУ — повість — вартісне $15.00

Олекса Ізарський: ПОЛТАВА — повість $12.00

Ред. В. Ісаїв: УКРАЇНЦІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ТА КАНАДСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВАХ (соціологічний збірник) $12.00

Богдан Казанівський: ШЛЯХОМ ЛЕҐЕНДИ, спомини $ 8.00

Ігор Калинець: ВОГОНЬ КУПАЛА — поезії ..... $ 2.00

Міртала Кардиналовська (Бентон): РАЙДУЖНИЙ МІСТ — (переклад з російської мови Асі Гумецької) ..... $ 5.00

Ред. Іван Кедрин:
а) ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ — спомини та коментарі $20.00
б) ПАРАЛЕЛІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ — з нагоди 50-річчя Ризького миру 3.00

Володимир Кедровський: ОБРИСИ МИНУЛОГО — деякі останні діячі — українофіли напередодні революції 1917 року ..... $ 2.50

Іван Керницький:
а) БУДНІ І НЕДІЛЯ — короткі історії ..... $ 5.00
б) ПЕРЕЛЕТНІ ПТАХИ (довші та коротші, менше й більше веселі історії, в краю, на скитальщині і на гостинній землі Вашінґтона, написані 1942-1952 ..... $ 1.50

Р. Кіплінг — *переклад* Юр. Сірий:
а) БРАТИ МОУГЛІ — оповідання з життя дитини між звірями — видання друге ..... $ 4.00
б) ОТ ТАК КАЗКИ 3.00

Ізраїль Клейнер: НАЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСТАННЬОЇ ІМПЕРІЇ $11.00

Микола Климишин: В ПОХОДІ ДО ВОЛІ — спомини (том перший) $15.00

Іванна Климовська: „ЯК СМІХ ЛУНАЄ — БІДА ВТІКАЄ" — гумор Язичинської (відомої в США, як „Гриць Зозуля" в спідниці) ..... $ 5.00

Степан Клочурак: ДО ВОЛІ — спомини $10.00

Ірена Книш: НЕЗАБУТНЯ ОЛЬГА БАСАРАБ — вибране $10.00

Д-р Юрій Княжинський: НАРИС ІСТОРІЇ РИМСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ..... $ 7.00

Олекса Кобець: ЗАПИСКИ ПОЛОНЕНОГО — пригоди і враження учасника Першої світової війни ..... $ 7.50

Микола Ковалевський: ПРИ ДЖЕРЕЛАХ БОРОТЬБИ — спомини, враження, рефлексії, в 3-ох частинах.
I Напередодні (1905-1017)
II Революційний зрив (1917-1920)
III На чужині (1920-1939) $10.00

Микола Ковшун: ЕПІЛОГ ПРИЙДЕ — збірка драматичних творів ..... $ 6.00

Едвард Козак: ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ ..... $ 8.00

Любов Коленська: ПАВЛІВ ТРІЮМФ — збірка оповідань ..... $ 4.50

І. В. Коляска: ОСВІТА В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ — переклад з англійської мови, з доповненням і додатками — дослідження дискримінації і русифікації.
М. опр. ..... $ 5.00
Т. опр. 6.50

Нестор Король: УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО — РОДОНАЧАЛЬНИК КІННОГО ВІЙСЬКА МОСКОВІЇ-РОСІЇ ..... $ 2.50

Алла Коссовська:
а) ДВІСТІ ПЕРШИЙ ..... $ 1.50
б) ПАМОПОЗЬ — поезії 1.00
в) ЦІНА ДУШІ 6.00

Григорій Костюк: ОКАЯННІ РОКИ: від Лук'янівської тюрми до Воркутської трагедії (1935-1940 рр.) ---- $ 6.00

Михайло Коцюбинський: ТВОРИ у двох томах — 1884-1902, 1903-1912 ..... $ 9.00

Ол. Кошиць: РЕЛІГІЙНІ ТВОРИ (730 сторінок) -------- $30.00

Ред. Богдан Кравців: ЗІБРАНІ ТВОРИ — повна збірка поетичної творчости — том I $15.00

Володимир Кубійович: УКРАЇНЦІ В ГЕНЕРАЛЬНІЙ ГУБЕРНІЇ 1939-1941. Історія Українського Центрального Комітету $10.00

Роман Купчинський:
а) МИ ЙДЕМО В БІЙ — альбомне мистецьке видання $16.00
б) СКОРОПАД — поема 3.50

Марія Куценко: УКРАЇНСЬКІ ВИШИВКИ — австралійськи видання $30.00
Maria Kutsenko: UKRAINIAN EMBROIDERIES, published in Australia.

Микола Лазорський:
а) СВІТЛОТІНІ — збірник історичних нарисів, оповідань, статтей, спогадів 1949-1969 ..... $ 7.00
б) ПАТРІОТ — Григор Орлик (1702-1759) — історичне оповідання ..... $ 6.00

Д-р Василь Лев: БОГДАН ЛЕПКИЙ: життя і творчість $15.00

В. Софроній Левицький:
а) ПІД ВЕСЕЛИМ ОБОРОГОМ — п'єси театрів малих форм ..... $ 5.00
б) ЮНИЙ СКОМОРОХ — п'єса для молоді 6.00

Леся Лисак: ТЕРПКІ ПАХОЩІ — новелі ..... $ 5.00

Д-р Зиновій Лисько: УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ МЕЛОДІЇ — тт. 1-6 ..... $90.00

Марія Лівицька: НА ГРАНІ ДВОХ ЕПОХ ..... $ 7.50

Д-р Михайло Лозинський: ГАЛИЧИНА В РР. 1919-1920 ..... $ 5.00

Д-р Лука Луців:
а) ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА В СТОРІЧЧЯ ЇЇ НАРОДИН ..... $ 1.00
б) ВАСИЛЬ СТЕФАНИК — співець української землі ..... $ 8.00
в) ІВАН ФРАНКО — борець за національну і соціяльну справедливість ..... $ 5.00
г) МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ — біографія і характеристика творчості ..... $ 2.50
ґ) ТАРАС ШЕВЧЕНКО — співець української слави і волі ..... $ 2.00

Уляна Любович: РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН (друге видання) ..... $ 5.00

Степан Любомирський: ПРОМЕТЕЇВ ВОГОНЬ — роман: нове — чудове $15.00

Станіслав Людкевич: ДОСЛІДЖЕННЯ, СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ, „Музична Україна", 1973 — вартісне $10.00

Евген Ляхович: ФОРМА І ЗМІСТ УКРАЇНСЬКИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ ..... $ 3.00

Д-р Іван О. Максимчук: НАРИС ІСТОРІЇ РОДУ ПЕТРУШЕВИЧІВ ..... $ 5.00

Іван Мартинюк: МОЄ РІДНЕ СЕЛО ЦЕНІВ У БЕРЕЖАНЩИНІ $20.00

Іван Мартюк: ЦЕНТРОСОЮЗ — Союз кооперативних союзів у Львові в роках 1924-1944. Спогади співучасника праці й змагань українського кооперативного руху ..... $ 5.00

С. М. Мечник:
а) НЕСКОРЕНІ — документальна повість про геройську боротьбу членів революційної ОУН ... $ 5.00
б) ПІД ТРЬОМА ОКУПАНТАМИ — спогади українського революціонера-підпільника ..... $ 5.00

Д-р Л. Мишуга: ШЕВЧЕНКО І ЖІНКА (жінка в житті і творах поета) ..... $ 2.50

Д-р Петро Мірчук: СТЕПАН БАНДЕРА — символ революційної безкомпромісовости ..... $ 3.00

Валентин Мороз:
а) ЕСЕЇ, ЛИСТИ Й ДОКУМЕНТИ ..... $ 5.00
б) МОЙСЕЙ І ДАТАН — есей ..... $ 3.25

Богдан Нижанківський: СВЯТО НА ОСЕЛІ — повість . $ 5.00

Іван Овечко: ЧЕХОВ І УКРАЇНА. (Походження А. П. Чехова, його зв'язки з Україною й українські елементи в житті і творчості письменника). З передмовою Василя Лева ..... $ 5.00

Жигмонд Богдан Олексин: ПІСНЯ ПРО ЧЕРВОНУ КАЛИНУ 1914-1974, історія УСС-ів для молоді ..... $ 3.50

Лариса М. Л. Залеська Онишкевич: КОНТРАСТИ — збірка молодечої творчости (поезія, проза, музика і графіка) ..... $ 4.00

Валерій Остапенко: ВЕРШНИКИ В ЖИТАХ — повість $ 4.00

Ред. Михайло Островерха:
а) БЕРЕГАМИ МАНДРІВКИ — репортаж ..... $ 5.00
б) БЛИСКИ І ТЕМРЯВИ 1918-1919-1920 ..... $ 3.00
в) ВОЛОДАР — IL PRICIPE ..... $ 5.00
г) ГОМІН З ДАЛЕКА — нариси ..... $ 1.00
ґ) НА ЗАКРУТІ — осінь 1939 року ..... $ 5.00

Митро Пасічник:
а) ДНІСТРОВІ ЛІЛЕЇ — автобіографія ..... $ 3.00
б) КВІТИ З УКРАЇНИ — оповідання ..... $ 1.50

Марія Пастернакова: УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — друге, доповнене видання ..... $ 3.50

Михайло Петрівський: МРІЇ СЛЬОЗАМИ ОБЛИТІ — оповідання з життя українських піонерів і іміґрантів в Канаді (другий наклад) ..... $ 7.50

В. Підмогильний: МІСТО — роман, чудове ..... $ 6.00

М. Л. Подвезько: УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК, друге, виправлене і доповнене видання, близько 60.000 слів $12.50

Ред. Леонід Полтава:
а) ВАЛТОРНА — збірка поезій, лірична ..... $ 1.50
б) МАЛИЙ ІНДІЯНИН ..... $ 1.00

Володимир Попович: МАРІЯ ДОЛЬНИЦЬКА — ЕМАЛЬ, з англійським перекладом Юліяна Залізняка, імпозантне видання $25.00
Wolodymyr Popowycz: MARIA DOLNYTSKA — ENAMEL. English translation by Julian Salisnjak.

Михайло Прокопів:
а) З ГОРОДИСЛАВИЧ У СВІТ ШИРОКИЙ ..... $ 2.00
б) ПО П'ЯТДЕСЯТ ШІСТЬ РОКАХ НА УКРАЇНІ — спогад з подорожі ..... $ 1.50

Д-р Юліян Рабій: САМБІРСЬКА БОГОРОДИЦЯ — монографія ..... $ 3.00

Володимир Радзикевич: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, у 3-ох томах $27.00
Том I. — Давня і середня доба
Том II. — Нова доба
Том III. — Нова доба

Микола Руденко:
а) ЕКОНОМІЧНІ МОНОЛОГИ (нариси катастрофічної помилки) ..... $ 8.00
б) ПРОЗРІННЯ — поезії і поеми. Статті Петра Григоренка і Ігоря Качуровського.
Тверда опр. $10.00
М'яка опр. ..... $ 8.75
в) ХРЕСТ — поема - чудове ..... $ 1.75
г) Я ВІЛЬНИЙ — самвидавна поема з України, історія хвороби, щоденник кандидата в шизофреніки ..... $ 1.75

Мілена Рудницька: НЕВИДИМІ СТИГМАТИ $15.00

Антін Рудницький: УКРАЇНСЬКА МУЗИКА — історично-критичний огляд $17.00

Кость Шонк-Русич: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА В ІЛЮСТРАЦІЯХ $50.00

Іванна Савицька: З ПТАШИНОГО ЛЕТУ — образки сучасного - дружні усмішки - репортажі ..... $ 5.00

Улас Самчук:
а) ВОЛИНЬ — роман у трьох частинах $21.00
Ч. I — Куди тече та річка
Ч. II — Війна і революція
Ч. III — Батько і син
б) ЖИВІ СТРУНИ — бандура і бандуристи $25.00
в) НА ТВЕРДІЙ ЗЕМЛІ — роман ..... $ 5.00

Володимир Свідзінський: МЕДОБІР — поезії ..... $ 6.00

Іван Світ: УКРАЇНСЬКО-ЯПОНСЬКІ ВЗАЄМИНИ 1903-1945, історичний огляд і спостереження ..... $ 8.00

Іван Світличний: ҐРАТОВАНІ СОНЕТИ — збірка написана в ув'язненні, 63 сонети і 12 віршів ..... $ 4.00

Василь Симоненко: ГРАНІТНІ ОБЕЛІСКИ — збірка вибраних творів в українському оригіналі та англійському перекладі Андрія М. Фр. Чировського ..... $ 5.00

Валентин Сімянців:
а) СПОГАДИ БОГДАНІВЦЯ ..... $ 2.00
б) СТУДЕНТСЬКІ ЧАСИ — спогад ..... $ 3.00

Іван Смолій: У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї — повість ..... $ 2.50

Юрій Соловій: ПРО РЕЧІ БІЛЬШІ, НІЖ ЗОРІ — збірка статтей про мистецтво й мистців $15.00

Олекса Софтисік: ТА ЗЕМЛЯ НАША — повість,
м. оправа ..... $ 4.00
т. оправа ..... $ 5.00

Леонід Соневицький: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — синхроністично-хронологічна таблиця ..... $ 1.50

Д-р Михайло Сосновський:
а) ДМИТРО ДОНЦОВ — політичний портрет з історії розвитку ідеології українського націоналізму $12.00
б) МІЖ ОПТИМІЗМОМ І ПЕСИМІЗМОМ. Вибрані статті і есеї $16.00
в) НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ ..... $ 2.00

Д-р Матвій Стахів:
а) УКРАЇНА В ДОБІ ДИРЕКТОРІЇ УНР — монографічна праця, брошурована в 7-ох томах $22.00
б) ТРЕТЯ СОВЄТСЬКА РЕСПУБЛІКА В УКРАЇНІ — нариси з історії третьої воєнної інвазії Совєтської Росії в Україні і розвитку окупаційної системи в часі: Листопад 1919 — Листопад 1924 ..... $ 4.00

Іван Стоцький: КЛЕПАЧІВСЬКИЙ РЕЙД — повість із часів УПА ..... $ 6.00

Матвій Стахів і Микола Фр.-Чировський: МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ — статті, спогади, документи $12.00

Василь Стус: СВІЧА В СВІЧАДІ — поезії ..... $ 4.00

Східньо-Европейський Дослідний Інститут:
а) ВЯЧЕСЛАВ ЛИПИНСЬКИЙ
архів — том 6 ..... $16.00
листи Дмитра Дорошенка до Вячеслава Липинського
б) архів — том 7 ..... $17.00
листи Осипа Назарука до Вячеслава Липинського

Остап Тарнавський: БРАТ-БРАТОВІ, книга про ЗУАДК ..... $ 5.00

Юрій Тарнавський: ОСЬ, ЯК Я ВИДУЖУЮ — збірка поезій українською і англійською мовами ..... $ 4.00
THIS IS HAW I GET WELL

Володимир Татомир: ЮНАЦТВО В ОБОРОНІ РІДНОЇ ЗЕМЛІ — спогади про участь української молоді у визвольних змаганнях 1918-1920 років ..... $ 3.00

Митрополит Іоанн Теодорович: У ВЕЛИКЕ НЕВІДОМЕ — три томи $15.00
Частина I: вглянення
Частина II: доходження
Частина III: взорення

Зеновія Терлецька: УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ ..... $ 7.00

Ген. О. Удовиченко: ТРЕТЯ ЗАЛІЗНА ДИВІЗІЯ, РІК 1919 ..... $ 7.00

Українська Могилянсько-Мазепинська Академія Наук і Науково-Дослідне Товариство Української Термінології: ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, за редакцією: Яр. Рудницького і К. Церкевича $18.00

Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка: УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОЗАХИСНИЙ РУХ. Документи й матеріяли київської української громадської групи сприяння виконанню гельсінських угод.
Тверда оправа $12.75
М'яка оправа ..... $ 9.75

Ярослав Чумак:
а) УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ. Збірник виховних матеріялів для українських родин і дитячих садків $20.00
б) УКРАЇНСЬКІ ДІТИ — НАШЕ МАЙБУТНЄ. Збірник виховних матеріялів і Антологія: Діти та молодь в українській літературі ..... $ 7.00

Українські поети в Австралії: З-ПІД ЕВКАЛІПТІВ — поезії ..... $ 3.50

Ігор Федів і Вол. Золотополець: СИН УКРАЇНИ — історична повість у 3-ох частинах з ілюстраціями, друге змінене видання ..... $ 7.50

Ред. Євген Федоренко:
а) РУХ ОПОРУ І САМООБОРОНИ В УКРАЇНІ ..... $ 5.00
б) СТИЛЕВІ ШУКАННЯ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО ..... $ 1.50

о. д-р Юрій Федорів: ПОЯСНЕННЯ ЦЕРКОВНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ І СВЯТИХ ТАЙН ..... $ 7.00

Іван Франко: ТВОРИ — 20 томів, комплет $80.00

Микола Хвильовий: ТВОРИ — в п'ятьох томах: том I $15.00

Леся Храплива:
а) ДАЛЕКИМ І БЛИЗЬКИМ — вірші ..... $ 3.50
б) ОТАМАН ВОЛЯ — повість для молоді (друге видання) ..... $ 3.00
в) У ТЕМРЯВІ — нариси ..... $ 2.00

Іван Цибульський: НА КРИЛАХ ТУГИ І МРІЙ — вірші і пісні ..... $ 2.00

Богдан Цимбалістий: ПРОБЛЕМА ІДЕНТИЧНОСТИ. — УКРАЇНА ЧИ АМЕРИКА ..... $ 2.50

Дмитро Грицько Цяпка: ҐОРИТЬ ЛІС! — спомини колишнього вояка УПА $10.00

Василь Чапленко:
а) ДРАМАТИЧНІ ТВОРИ ..... $ 5.00
б) МОВНА ПОЛІТИКА БІЛЬШОВИКІВ НА УКРАЇНІ В 1950-60 РР. ..... $ 5.00
в) ПІВТОРА ЛЮДСЬКОГО — повість ..... $ 2.00
г) ПІДСТАВИ АДИГЕЙСЬКОЇ ТЕОРІЇ ..... $ 3.00
ґ) СПРАГА БЕЗМЕРТЯ — оповідання й п'єски $ 3.00
д) УКРАЇНЦІ — повість ..... $ 3.00

Данило Чайковський: МОСКОВСЬКІ ВБИВЦІ БАНДЕРИ ПЕРЕД СУДОМ — докладний перебіг розправи, цінні документи, голоси преси $12.00

Дмитро Чуб:
а) З НОВОҐВІНЕЙСЬКИХ ВРАЖЕНЬ На слідах Миклухи-Маклая ..... $ 3.50
б) НОВИЙ ОБРІЙ — АЛЬМАНАХ, література, мистецтво, культурне життя ..... $ 2.50
в) СТЕЖКАМИ ПРИГОД — оповідання, нариси, вірші ..... $ 3.70

Тарас Шевченко: КОБЗАР, з поясненнями й примітками д-ра Василя Сімовича $12.00

Юрій Шерех: ДРУГА ЧЕРГА — література театральної ідеології $12.00

Авраам Шіфрін: У СОВЄТСЬКІЙ КАТІВНІ — із свідчень політв'язня ..... $ 1.50

Августин Штефан: ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ — спомини і дещо з історії Карпатської України $10.00

Рожа Смеречинська-Шульова: ОСНОВИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА — теорія й історія ..... $ 8.00

Анатоль Юриняк: КАМІКАДЗЕ ПАДАЄ САМ — оповідання й фейлетони ..... $ 4.00

Андрій Яковлів: ДОГОВІР БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО З МОСКВОЮ 1654 Р. ..... $ 2.50

Д-р Володимир Янів: ЖИТТЯ — 4-та книга лірики ..... $ 5.00

Юрій Яновський: МАЙСТЕР КОРАБЛЯ — роман ..... $ 3.00

Дарія Ярославська: ЇЇ НЬЮ ЙОРК — скорочена повість ..... $ 2.00

➡

ПЕРЕД ВІДЗНАЧЕННЯМ...

(*Продовження зі стор. 2*)

також спричинилася до повної консолідації нашого політичного життя в Америці, вплиknown на ті організації, що не були ще в УККА, стати повноправними його членами.

Під час Другої світової війни сотки української американської молоді вихованої в ОДВУ і МУН служили в американських збройних силах і багато з них віддало своє життя в обороні Америки, хоч ворожі доноси старалися очорнити ОДВУ та зробити її в очах американської влади та публічної опінії тим, чим вона ніколи не була.

Серед іншого великого вкладу у визвольну боротьбу, яку ОДВУ проводило на протязі п'ятдесятріччя свого існування, слід зазначити про численні публікації в українській та англійській мовах журналів, брошур, книжок, різних меморіялів та інших документів, які залишаться доказом патріотичного українсько-американської громади та її допомоги поневоленому українському народові.

Ось чому ми повинні гідно відсвяткувати 50-річчя існування ОДВУ. В нас немає багато організацій, а головно політичних організацій, що могли проіснувати п'ятдесят років та були далі активною силою у визвольній боротьбі.

Коли такі організації зуміли пережити бурхливі часи Другої світової війни та прибуття численної нової української еміграції з різних земель України з різними політично-культурними світоглядами та орієнтаціями, то це свідчить про велику живучість організації та її тривкі й солідні підвалини.

ОДВУ прожила 50 літ та є далі важливою ланкою у загальній визвольній боротьбі українського народу.

Тому відзначення її 50-річчя повинно бути значною подією в нашому житті, бо ОДВУ є великою організацією не тільки з великим минулим капіталом, вложеним у боротьбу за самостійність українського народу, але також з сучасним політично-культурним потенціялом, який є необхідний у дальшій боротьбі за повне визволення України у формі самостійної й суверенної держави.

(Кінець)

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. СІЧ" — ПАССЕЙК П.А.Л. — 4:1 (1:0)

Пассейк 30-го вересня. Це були перші лігові змагання нового сезону — на виїзді — в яких „Ч. Січ" здобула першу високу перемогу з цій найвищій клясі копаного м'яча, якою є „Мейджор Дивізія" Шейфер Ліґи в Ню Джерзі.

Не зважаючи на дощову погоду, розмокле грище міського стадіону, „Січовики" настирливо атакували на протязі цілих змагань. У першій половині „непослушний" м'яч з численних стрілів напасників і навіть оборонців „Ч. Січі", оминав, часто на сантиметри ворота господарів. Щойно в 26-ій хвилині, Даніґин вешті вмістив його в сітці перуанців. Із цим мінімальним вислідом половини — 1:0, суддя відсвистав перерву. Швидко після перерви, знову Даніґин успішно закінчив швидку акцію І. Паливоди — 0. Фурмана, підніс до — 2:0. В 68-й хвилині господарі, провівши контратаку, гарним голем знизили вислід — 2:1. В 75-ій хвилині Даніґин завершив свій довгий рейд сильним стрілом з якого здобув свого третього голя, перший в сезоні „гет трик" — 3:1. В кінцевих хвилинах „Січовики" примусили господарів до дефензивної гри, в якій пописувався їхній воротар, що оборонив ряд критичних моментів. Усе таки найкращий стрілець нападу „Ч. Січі" — Даніґин зумів ще стрілити четвертого голя. Склад „Ч. Січі": Брийді, П. Фурман, Фйорило, Охрименко, І. Паливода, П. Паливода, П. Ілич, Б. Ілич, О. Фурман, Даніґин, Ткач, Лішко, М. Паливода-менаджер.

УСВТ „Ч. СІЧ" — ПЕТЕРЗОН С.К. — 3:2 (3:0)

Юньйон 7-го жовтня — У третіх першенських змаганнях „Мейджор Дивізії", цим разом у себе вдома на площі Фарверс Ґров, „Ч. Січ" здобула чергових дві точки з швидкою і технічною Південно-Американською дружиною, якою є Петерзон Спорт Бойс. Забивши до перерви три голі, „Січовики" досить швидко повірили в свою перемогу і в другій половині знизили темпо, у вислід чого гості перейняли ініціятиву та здобули два голі. В кількох скрутних ситуаціях успішно впорався О. Фурман, що в цій грі заступав перешкодженого головного воротаря „Ч. Січі" — Брийді, який не зміг взяти участі в цих змаганнях. І в цій трічі ведення — 1:0 для „Ч. Січі" здобув Даніґин, в 31-ій хвилині.

У 38-ій хвилині Несторенко стрілив чудового голя, яким відзначив свій „дебют" у складі „Ч. Січі" після переходу з клюбу „Еспанія". Кілька хвилин перед перервою м'яч із далекого стрілу Даніґина виковзнувся з рук воротаря за лінію воріт гостей і суддя признав третього голя, що як пізніше показалося, — перерішив долю змагань. В останніх двох змаганнях на відзначення заслужили: Іван Паливода, Володимир Ткач і зокрема Франко Даніґин — „бомбардир" в останній грі, крім них Юрко Бакун і резервовий воротар О. Фурман. Уже в своєму першому виступі добре ввійшов до дружини Володимир Несторенко. В звітовій зустрічі, крім згаданого вже воротаря, бракувало контужено-го Миргорода і хворого Данила Бакуна.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Продовжується сезон копаного м'яча в усіх офіційних лігах СССР. У вищій лізі, що є найкращою у Совєтському Союзі після 25-ти гор в показнику табелі без найвищого клюбу: Київське „Динамо" і Донецький „Шахтар", які мають здобутих 37 точок. Дальші місця займають: грузинський клюб „Динамо" Тбилісі і Московський „Спартак" по 36 точок. На усіх 18 клюбів в цій лізі — два інші українські клюби: „Чорноморець" Одеса займає — 12-те і „Зоря" Ворошиловград — 16-те місця.

Київське „Динамо" і Донецький „Шахтар" брали участь в перших рундах гор за Кубок Европи „УЕФА", в яких перемогли у себе вдома: Київляни - ЦСКА „Септемврійське Знаме" Болгарія — 2:1 і Донечани — „Монако" Франція, таким же вислідом — 2:1.

УСПІШНІ ВИСТУПИ ЛЬВІВСЬКИХ „КАРПАТ"

Одна з найпопулярніших дружин в Україні „Карпати" Львів, яка виступає в Першій Лізі між 24-ма клюбами кількох республік, відбула вже 34 змагання і, маючи здобутих 50 точок і 65:25 відношення голів очолює показник табелі гор. Найблищий конкурент російський клюб „Шинник" із відбутих 35 змагань має 46 точок. Інші українські клюби займають такі місця: „Дніпро" Дніпропетровськ 8-ме місце з 37-ма точками, „Металург" Запоріжжя 14-те місце (33 точки), СКА Одеса 15-те (33), „Таврія" Симферополь 16-те (33), „Металіст" Харків — 18-те (32), „Спартак" Івано-Франківськ — 19-те (30). В складі Львівських „Карпат" виступають: Швойницький, Родін, Суслопарів, Саулевич, Щербей, Броварський; Баль, Дубровний, Юрчишин, Антоненко, Мосора, Батич, Буловчак, Дикий. Найпопулярнішим футболістом є Юрчишин, якого вже включали теж до Збірної імперії. Якщо „Карпати" продовжуватимуть свої успішні виступи, то в наступному сезоні повернуться знову до „Вищої Ліги", з якої випали два роки тому.

УЖЕ ПОЧАВСЯ ГАКІВКОВИЙ СЕЗОН

У цьому році Київський гаківковий клюб „Сокіл" виступає вже у „Вищій Лізі" СССР між 12-ти клюбами. На початку вересня „Сокіл" взяв участь у міжнародному турнірі, гри якого проходили в столиці України, Києві. Згідно з вислідами „Сокіл" вийшов переможцем цього турніру в якому між іншими переміг: Збірну Польщі — 5:3, ВСЖ Кошіце, Словаччина — 6:1.

В останніх двох лігових грах „Сокіл" програв вдома з Московським „Динамо" — 3:8 і ремісував з Московським „Спартаком" — 2:2.

Крім „Сокола" в Києві існує ще гаківковий клюб „Червоний екскаватор" який виступає в нижчій лізі. В складі цього клюбу виступають в більшості власні вихованці міста Києва: Терпиловський, Бабенко, Попов, Лепеха, Давиденко, Мосієнко, Шоманє — усіх їх зараховують до найвизначніших змагунів дружини. В зустрічі з чемпіоном Польщі клюбом „Подгале" перемогли українські гаківкарі, двократно — 7:3 і 6:4.

50-річчя подружжя Петра і Анастасії Самців

Петро і Анастазія Самці

День 24-го червня ц. р. був гарним і соняшним. Природа гармонізувалась з подією і урочистостями, які відбувались в хаті і надворі Стефанії і Мирослава Перожак в Гамілтоні. Усюди тут було радісно і гамірно. Сюди з'їхались многочисленна родина і близькі друзі, щоб відзначити золотий ювілей — 50-річчя подружжя Петра і Анастасії Самців. Напередодні гостинного прийняття о. Блаженко відправив в наміренні ювілятів Благодарну Службу Божу і Молебень в церкві св. Марії в Торольді, Онт.

У зв'язку з ювілеєм наспіли благословенні грамоти від Святішого Отця Івана Павла II, Блаженнішого Патріярха Йосифа І-го, торонтонського Владики Ізидора Борецького, відтак привітання від прем'єра Канади Джов Кларка, онтарійського прем'єра В. Дейвіса, від федерального міністра Лінкольна Александера, міністра Р. Велша, голови Президії УНО Л. Філя, предсідника УНС д-ра І. Флиса, п. Й. Лисогора, почесного члена УНСоюзу, Б. Зорича, від родини з України та від інших з ЗСА і Канади.

Гостинною програмою проводила найстарша доня Стефанія, яка на початку в короткому слові склала подякам батькам за їхні труди, жертвенність і виховання своїх дітей. Згодом за нашою традицією внуки Михайло і Ганя привітали бабусю і діда прекрасним короваєм на вишиваним рушнику.

Найкращим подарунком для Ювілятів від їхніх дітей був виступ їхніх 8-ми внуків з надзвичайною милою і зворушливою програмою. Найстарший внук Михайло насвітлив коротко історію трудолюбимого життя діда і бабці в англійській і українській мовах. Згодом наймолодші внуки — Андрій, Марійка, Алексендер і Іванка деклямували українські вірші.

Молодша донька Геня, скрипачка, і внучка Ганя осолодили незабутні хвилини цієї ювілейної гостини прекрасним дуетом — ювілейним вальсом і в'язанкою українських народних пісень. Між присутніми був теж о. Блаженко, який теплими словами згадав про життя і його приятельські відносини з п-вом Самцями. На закінчення свого кінця мистецької програми, Дануся і Стефан разом зі всіми внуками виконали український народний танок з допомогою сина ювілятів Ореста, який є хореографом танцювального ансамблю „Дунай" у Ст. Кетеринс.

Теплі слова дітей і внуків та їхні виступи з вокальним і українським танковим мистецтвом зворушили Ювілятів і всіх присутніх до сліз радости і— це був найкращий дар в нагороду за їхній життєвий труд.

Життя п-ва Самців було не без труднощів, не легко приходилось пробиватись на протязі своїх піонерських років на канадській землі, та труд був недаремний. Мозольно працюючи, вони дали своїм дітям освіту і українське національне виховання, а ці зуміли передати корінь свого походження своїм внукам. Це саме і є благородною нагородою і подарунком Ювілятам в 50-річчя подружнього життя.

Петро Самець народився 20-го вересня 1900 року в селі Глещава, Тернопільської области, Україна. Як і багато інших він виїхав до Канади шукати кращої долі. Працював тяжко, будуючи дороги в західніх сторонах цієї великої країни, на залізниці, в фабриках в місті Ст. Кетиринс, та інших місцевостях. Згодом він одружився і займався фармерством, м'ясними виробами і, востанку, мотелем для подорожуючих. Сьогодні син Орест займається провадженням підприємства. Орест одружився з Любою Загребною і мають троє дітей: Олександра, Марійку та Андрія. Геня вийшла за інж. Ігоря Лисейка з яким має дві дочки: Ганю і Данусю. Стефанія, найстарша з дітей, одержала ступінь бакалаврату, навчала в середніх школах і, вийшовши заміж за адвоката Мирослава Перожака, має троє дітей: Михайла, Стефана та Іванку.

Анастазія Кустра народилася у Келлі, Манітоба, 25-го грудня 1905-го року. Її батьки, п-во Кустра, приїхали до Канади в 1890 роках зі села Глещава.

Петро і Анастазія одружилися 8-го червня 1929-го року в Ніяґара Фоллс. Вони були канадськими піонерами, які, не звертаючи уваги на всякі труднощі, подбали щоб їхні діти одержали відповідну освіту, навчилися шанувати Канаду і, в той самий час, відчували велику любов і відданість до християнських звичаїв далекої україни, з якої вони походять. Вони були активними працівниками в будові української католицької церкви в цій частині Канади, як також і в організаціях Українського Національного Об'єднання, Комітету Українців Канади і Українського Народного Союзу не цураючись, однак, загального канадського політичного і суспільного життя.

Н. Н.

50-річчя подружжя о. крил. Василя і Антонії Джиджорів

Золотий ювілей свого улюбленого пароха о. крилошанина Василя Джиджора та його дружини Анастазії з дому Тузяк, відзначили парафіяни церкви св. Юрія в Північному Піттсбурзі в неділю, 29-го липня ц. р. молебнем до Пречистої Діви Марії, що його відправив о. Ювілят о год. 4-ій по полудні в асисті о. Джеймса Стонтака, та бенкетом, що відбувся в просторій церковній залі після Молебня. Та спершу коротко про Ювілята.

Отець Василь Джиджора народився у селі Заставці Підгаєцького повіту в 1896 році. Гімназію покінчив у Бережанах, а богословські студії у Львові і в 1929-му році. В міжчасі, по розвалі Австрії, в 1918 році, він вступив до Української Галицької Армії, переживаючи з нею її підйом і важку трагедію. Після висвячення був завідувачем парафій у львівській дієцезії до Другої світової війни, у розгрі якої емігрував до Словаччини, а згодом до Баварії, де душпастирював для наших виселенців до 1950 року, тобто до виїзду до ЗСА. В Америці був асистентом при парафії св. Володимира у Скрентоні, Па., опісля завідувачем парафії церкви свв. Петра і Павла в Вільмердінгу біля Піттсбургу, а від 1962 року — парохом церкви св. Юрія в Північному Піттсбурзі. Своєю добротою, вирозумілістю, тактом і працьовитістю з'єднав собі пошану й любов своїх парафіян і кожного, хто його знає.

На ювілейне свято прибуло близько 200 осіб, між якими були теж запрошені гості з інших парафій. Тостмайстром бенкету був діяльний парафіянин Михайло Федора.

Після молитви й обіду, якість і стиль якого вказували на високі кулінарні кваліфікації шефа куховарського комітету Михайла Сенка й його помічників, зачитано благословення від Папи Івана Павла II та привіт від Патріярха й Кардинала Йосифа Сліпого, президента Джіммі Картера, від Товариства Священиків св. Андрея та від Українського Патріярхального Товариства в ЗСА. Патріярх Йосиф, вітаючи Ювілятів, сказав: „Молю Господа, щоб і надальше дарив Вас всещедро своїми небесними й земними дарами, зокрема добрим і довгим здоров'ям, щоб Ви могли ще довгі літа служити нашій Церкві і Народові". Провід Товариства св. Андрея у своєму привіті підкреслив ревну працю Ювілятів, кажучи: „Ми свідомі, скільки справжнього добра Ви обоє, Дорогі Ювіляти, вчинили для добра Ваших вірних на різних місцях душпастирювання за 50 літ Вашого прикладного подружнього життя. Всевишній знає Ваші заслуги й напевно нагородить Вас обоїх стократно". В привіті від Крайової Управи Українського Патріярхального Товариства між іншим сказано: „Особливо приємно нам вітати Вас Отче Ювіляте, як одного з тих оборонців помісности та прав Української Католицької Церкви, які винесли ці ідеї з України і сьогодні на іншому терені та в інших складних ситуаціях поширюєте їх і боронити, включно з правом на одруження священиків. Ми горді з Вас, що на терені своєї парафії і далеко поза нею Ви прикладно працюєте для добра й слави Української Католицької Церкви та нашого народу".

По обіді мав слово о. Ювілят. Він виявив вдоволення із співпраці своїх парафіян, сказавши, що хоч і не надто багато їх кількісно (менше, ніж сто родин), якісно вони замітні. Тому шість років вони побудували чудову церкву з модерним приходством і уже сплатили весь борг. Співпрацюють вони, як одна згідлива родина. Відтак на тлі деяких воєнних і еміграційних епізодів життя Ювілятів, позначеного часто їх важкими матеріяльно-фізичними переживаннями й моральними терпіннями, о. Ювілят давав слушні критичні коментарі до світоглядово-ідеологічного доктринерства німецького націонал-соціялізму і большевицького комунізму, в гелотську орбіту яких попали були мільйони людей в минулому, а в останній орбіті, орбіті комунізму, мучаться мільйони й до сьогодні. Цим остерігав Ювілят усіх, особливо молодь перед небезпекою попасти в цю орбіту. Наприкінці о. Ювілят сказав, що його найбільшим бажанням є, щоб молодь його парафії (та інших українських скупчень) держалася своєї Церкви, свого обряду й своєї традиції, вони бо творять сильну основу для релігійно-національної ідентичности. Слово о. Ювілята присутні нагородили рясними оплесками. Бенкет закінчено многоліттям і молитвою.

Відзначення ювілею проходило в незвичайно милій і щирій атмосфері. Усі почувались немов одна родина. Головна заслуга в успішному зорганізуванні й переведенні ювілею належить інж. Сидорові Тимякові й його дружині Марії.

Своїм значенням цей ювілей перейшов межі спогадів із особистого життя Ювілятів, бо він був виявом признання їх п'ятидесятилітніх змагань і осягів на церковно-народній ниві. Ці змагання й осяги вплелись у суть життя Української Католицької Церкви й українського народу і, ставши авангардно інтегральною частиною цих двох сил, мали будучий вплив на їх розрощування серед тисяч вірних у минулому і мають цей вплив і в теперішньому.

В. Ящун

У Детройті відбувся „Княжий бенкет"

Заходами Комітету Прихильниць СФУЖО 30-го вересня ц. р., у залі церкви Св. Покрови, відбувся „Княжий бенкет". Цю імпрезу влаштовано з наміром відзначити 30-ліття Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Голова комітету п-і Маруся Бек відкрила святочну програму, яка складалася із мистецької виставки дуже цікавих експонатів, що захоплювали присутніх своєю небуденною красою, дбайливістю виконання та естетичним розложенням. Організаторками виставки були п-і Стефанія Дуб, п-і Ірена Іваницька, п. Папіж і п. Р. Когут. Їм дійсно належиться признання й подяка. Друга частина програми була під орудою відомої артистки й режисера п-і Бранки Кривуцької. У цій частині виступали з деклямаціями д-р Оксана Балторович в ролі Княгині Ольги і пр Христина Юзич в ролі княжни Ярославни. До гарного мистецького виконання деклямацій, додали краси ще й оригінальні одяги княжен та відповідне освітлення сцени.

Головну промову прочитала гостя з Торонто п-і Оксана Бризгун-Соколик. Вона дуже цікаво насвітлила Княжу Добу, а зокрема важливу ролю жінки в тій добі. Сама прелегентка була також одягнена в дуже гарний одяг Анни Ярославни, який віддзеркалював багатство, красу княжих часів.

Фрагменти з пєси „Ярослав Мудрий" Кочерги відіграли Микола Григорчук, Оксана Сливка, Ксеня Козак, Зенон Чорній, Марко Юзич, Рожа Демчук і Марічка Никифорів. Всі молоді артисти старалися виявити свій талант, тому все вийшло надсподівано ефектовно завдяки добрій підготові і вмілому мистецькому керівництві п-і Бранки Кривуцької.

У бенкетовій частині столи, які були приготовані під керівництвом п-і Валентини Євич, заповнились старовинними стравами і напитками. Бенкет відбувся із великим успіхом завдяки працьовитим членкам-прихильницям СФУЖО, які не жаліли труду і дорогого часу для підготови цієї оригінальної імпрези.

В. М.

Заплановане англомовне видання „Буковини" в Торонто

У 1956-му році появилась монументальна праця „Буковина, її минуле та сучасне". Ініціятори цього твору прийшли видати цю книгу в скороченій формі англійською мовою.

Із нагоди зустрічі буковинців у Торонто, 22-го вересня ц. р., відбулась нарада, у висліді якої рішено поробити певні заходи та обрано провізоричну Редакційну комісію в складі: п-і Орися Судчак (Монтреаль) із функцією координаторки та лучника, пп. Ів. Новосівський (Ню Йорк) та Дм. Яремчук (Оттава) — члени. Ф. Лукіянович (Філядельфія), якому доручено провадити адміністративні та господарські справи поінформував, що на конті видавництва знаходиться сума на 4,533 долярів, але що це далеко не вистачить на видання наміреного твору, тому, якщо назріє час, слід буде звернутись до земляків за передплатою та пожертвами.

Ф. Лукіянович

Пам'яті Онуфрія Шумка

Із Мюнхену, Західня Німеччина, надійшла сумна вістка, що 8-го березня ц. р. несподівано помер на удар серця Онуфрій Шумко.

Св. п. О. Шумко народився 23-го червня 1915 року в патріотичній селянській родині в селі Потічок Снятинського району на Покутті.

По закінченні гімназії в Снятині, він вписався на теологічні студії в Станиславові. Однак, після закінчення студій не захотів висвячуватися, бо мріяв про дальше студіювання медицини. І під час большевицької окупації Галичини він вписався у Львові на медицину, продовжуючи ці студії і під час німецької окупації. Щоби фінансово вдержатись він весь час працював на різних роботах, і мешкав з кількома студентами-краянами в одній кімнаті. Хто ж не знає славної 2-ки навпроти головної пошти. Приїжджий із Снятина чи околиць чи з інших місцевостей до Львова, все заходив до гостинного О. Шумука, і там міг не тільки переночувати, але й перебути кілька тижнів.

О. Шумко належав ще з гімназійних часів до ОУН і був активним в політично-громадському житті в Снятинському повіті і у Львові.

У 1944 році, коли відступали німці і приходили большевики, Шумко мусів покидати улюблений Львів, і податись на Захід. Вкінці опинився у Мюнхені, де й почав працювати і рівночасно студіювати дальше медицину.

Степан Касіян

Йонкерс й околиця!

Відділ УККА в Йонкерсі, Н. Й.
ПРИ СПІВУЧАСТІ МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

запрошує всю Українську Громаду взяти численну участь в

АКАДЕМІЇ

для відзначення

- **Річниці Листопадового Зриву**
- **20-ої річниці трагічної смерти Провідника ОУН Степана Бандери**
- **Річницю зорганізування УПА**

З ОБШИРНОЮ МИСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ
З РЕФЕРАТОМ ПРОФ. ЛЕВА ШАНКОВСЬКОГО

Академія відбудеться

28-го жовтня 1979 р., о год. 4-ій по пол.
в Домі СУМ-А, 301 Palisade Ave., **Йонкерс, Н. Й.**

•

В цю саму неділю буде відправлена

ПАНАХИДА за ПОЛЯГЛИХ

в церкві СВ. МИХАЇЛА, після Служби Божої, о год. 10-ій рано

12-ий Відділ Українського Золотого Хреста

щиро запрошує Українське Громадянство м. Чікаґо і околиці на

15-ту ІНДИВІДУАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ ВИСТАВКУ МАРІЇ ГАРАСОВСЬКОЇ-ДАЧИШИН

(КАНАДСЬКІ ПЕЙЗАЖІ, КВІТИ, КОМПОЗ. ІКОНИ)

що відбудеться

в днях **2-11-го листопада 1979 року**
в Ґалерії „Левів"
2353 W. Chicago Ave., CHICAGO, Ill.

Відкриття: п'ятниця, 2-го листопада, год. 8-ма веч.

Слово про Мисткиню виголосить:

Д-р МАРІЯ КВІТКОВСЬКА з Детройту.

Виставка відкрита кожного дня від год.11 рано до 10 веч. у неділі від 9 рано до 10 веч.

Вступ вільний. Каталог $2.00. Кава — солодке.

Літературно-Мистецький Клюб
в Ню Йорку

Подаємо до відома всіх Членів, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в п'ятницю, 19 жовтня ц. р., о год. 7:30 веч
в домівці Літ.-Мистецького Клюбу
при 136 Друга Авеню в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

УПРАВА ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ

Окружний Комітет Відділів УНС
ПЕРТ АМБОЙСЬКОЇ ОКРУГИ

повідомляє, що

в неділю, 21 жовтня 1979 р., о год. 2 по пол.
в залі Українського Народного Дому
при 766 Стейт вул., ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
ПЕРТ АМБОЙСЬКОЇ ОКРУГИ УНС

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 10 місяців.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьме участь —

Василь Оріховський, **головний організатор УНС**

ЗА УПРАВУ ОКРУГИ:

Михайло Захарко, *голова*

Дарія Оріховська, *секретар* **Іван Бабин,** *касир*

У НЮ ЙОРКУ...

(Закінчення зі стор. 1)

періоді боротьби українського народу „совістю нації" зосередив увагу теж і на теперішній рух спротиву в Україні, як теж в совєтських концтаборах, використовуючи для цього обширні цитати з питань російського письменника Александра Солженіцина, українського поета Василя Симоненка, поезії Марка Боєслава та інші джерела.

У першій половині великої мистецької програми виступили: солістка Міської опери Ню Йорку сопрано Марта Кокольська-Мусійчук, яка при фортепіяновому акомпаньяменті Томи Гринькова, виконала три пісні, між ними знамениту „Друзі вперед" на слова Б. Пюрка, муз. М. Фоменка; вже згадуваний артист Є. Курило, який прорецитував уривок з поеми Є. Маланюка „Присяга українця" П. Карманського; соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку бас-баритон Андрій Добрянський, який при акомпаньяменті Т. Гринькова виконав три пісні, завершуючи свій виступ „Думою про Матір-Україну" на сл. М. Рильського, а муз. М. Вериківського, а відтак співав відомий українцям в ЗСА і Канаді дівочий хор „Жайворонки" ОСУМ-А в Ню Йорку під дириґентурою проф. Л. Стругацького, виконуючи три пісні. Солістками у хорі були Оля Гірняк і Галя Блага, а акомпаньяторкою Соня Шерег.

Справжню майстерність продемонстрували на концерті ансамблі Осередку СУМ з Торонта — чоловічий хор „Прометей", дівочий „Діброва" і духова оркестра „Батурин" (усіх разом понад 200 осіб) під дириґентурою мґра Василя Кардаша, а хором акомпаньювала Надя Середяк-Брехун. Торонтонські ансамблі, часто зворушуючи до сліз публіку, виконали: „Прометей" — три пісні, включно з настроєвою „Наш девіз", муз. В. Гайдара, а слова з пісень УПА; „Діброва" — три пісні, включаючи мало відому на еміграції „Пісню з концтабору", що зворушує до глибини душі, із солістом О. Богачуком, і оркестра „Батурин" — три точки, завершуючи свій виступ маршем „Полтава" інструментації Ю. Гойдала.

Мистецька частина концерту закінчилася виступом усіх трьох великих одиниць, які виконали пісні: „Ми українські партизани", „Вічний революціонер" і „Вставай Україно" під гучні і невгаваючі оплески чисельної публіки, яка нагороджувала виконавців вставанням із місць.

Відспіванням українського національного гимну закінчено цей дуже вдалий ювілейний концерт. Радісно на серці було зокрема тому, що кожний із ансамблів, які виступали на концерті, майже на три четверті складався із молодих віком людей, а це скріплює надію, що ідеали боротьби за Самостійну Українську Державу, ідеали ОУН, а також ціль збереження української ідентичности в країнах поселення впали на добрий ґрунт, що причиниться до кращої майбутности для української визвольної справи і поширення української культури серед народів Заходу.

Після закінчення імпрези організатори гостили учасників мистецької програми перекускою і обмінювались з ними враженнями з ювілейного концерту.

Українська Вільна Академія Наук у США
Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці

ДОПОВІДЬ
ФЕДОРА КУШНІРСЬКОГО

(Кандидата економічних наук та колишнього завідуючого Відділом Науково-Дослідчого Інституту Держплану України)
на тему:

„ВИБРАНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ"

Доповідь відбудеться

в неділю, 21 жовтня 1979 р., о 2-ій год. дня
в приміщенні Академії, **206 В. 100 вул.,** **Ню Йорк**

ПОДЯКА

Цією дорогою щиро дякую

ВШ. Д-рові
МИХАЙЛОВІ ЦЕГЕЛЬСЬКОМУ

за Його солідну лікарську опіку під час мого перебування у шпиталі та в часі реконвалісценції вдома.

З вдячністю складаю:

50.00 дол. .... на Патріярший Фонд
30.00 дол. .... на Український Музей в Ню Йорку

Бронкс, Н. Й. *ІРИНА Г. ІВАНЧИШИН*

Увага **Увага!**

ІВАН КЕДРИН

Життя – Події – Люди

СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ

LIFE — EVENTS — PEOPLE
MEMOIRS and COMMENTARY

Книжка у твердій темно-блакитній полотняній обгортці із золотими літерами, роботи мистця

БОГДАНА БОЖЕМСЬКОГО.

724 сторінок. Ціна 20.00 дол

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі" пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи одного доляра на кошти пересилки.

SVOBODA, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07307

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Замість квітів на могили
Дорогих і Незабутніх

бл. п. інж. Адріяна Лапичака
і
бл. п. Михайлини Мосори

складаємо 50.00 долярів
на Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті

Ірина і Павло ДЖУЛІ

Д-р Лука Луців:

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК

СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ

Ціна — 8.00 дол.

Замовляти:

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07308

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Теми

Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок.

Ціна 7.00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Брежнєв запевняє Караманліса про мирні цілі совєтської політики

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС, інформуючи про розмову грецького прем'єр-міністра Константина Караманліса з генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР Леонідом І. Брежнєвим, яка відбулася в Москві 1-го жовтня ц. р., каже, що совєтський лідер запевнив грецького міністра про мирні інтенції совєтської політики, бо, мовляв, в „Совєтського Союзу немає іншої політики щодо Греції, крім політики зближення, співробітництва і дружби". Щоб запевнити гостя чому саме уряд СССР веде таку „мирну" супроти Греції політику, Брежнєв пояснив, що „народи Совєтського Союзу і Греції зв'язують багатовікові узи історії і культури, досвід і традиції боротьби з іноземними загарбниками".

Відповідаючи на „мирні" заяви Брежнєва, Караманліс також висловився на користь всебічного розвитку відносин між Грецією і Совєтським Союзом.

Спиняючись на міжнародних проблемах, Брежнєв намагався наголосити важливість договору про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), який тепер обговорюється на Комісіях Сенату ЗСА. Правда, в одному місці Брежнєв говорив Караманлісові про загрозу, бо, мовляв, „останнім часом з'явились моменти, які викликають серйозну тривогу за майбутнє".

Далі в інформації ТАСС говориться, що прем'єр-міністер Греції також відзначив миролюбний характер зовнішньої політики своєї країни, її готовість сприяти ослабленню міжнародного напруження і зміцненню миру. Він дав високу оцінку договорові САЛТ II. Розмова, — інформує в кінці ТАСС, — „пройшла в діловій, відвертій обстановці і характеризувалася широким взаєморозумінням".

Караманліс, крім наради з Брежнєвим, розмовляв також з головою Ради Міністрів СССР Алексєєм Косиґіним й іншими совєтськими лідерами.

Судитимуть...

(Закінчення зі стор. 1)

Гуа, який є також прем'єр-міністром, заявив, що він вибирається в подорож до Франції, Британії, Західньої Німеччини та Італії, де переговорюватиме справу економічних, культурних та наукових обмінів між Китаєм та тими европейськими державами.

Гуа Гуофенґ заявив, що теперішній китайських уряд піддержує демократію, але є проти того, щоб „уживати демократію для ширення анархізму для цілей, що можуть бути шкідливими для інших громадян", як теж сказав, що Китай хоче поліпшити відносини із Совєтським Союзом і в тій цілі ведуться тепер переговори в Москві, але вислід їх залежатиме від того „чи Совєтський Союз поважно ставиться" до питання наладнання кращих відносин з Китаєм.

Під час його відвидин в Італії Гуа не зустрінеться з Папою Іваном Павлом II, бо у Ватикані є амбасадор Китайської Республіки (Тайван), яку Пекін не уважає незалежною державою і твердить, що Тайван є „невід'ємною частиною" Китаю, та що раніше чи пізніше Тайван мусить перейти під владу Пекіну.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УККА

повідомляє, що

в неділю, 21-го жовтня 1979 року
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.
після Служби Божої, о год. 12-ій по пол.

буде відслужена

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ДУШІ

бл. п.
СТАНИСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА

великого українського композитора і музикознавця
для вшанування його світлої пам'яті
У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ЙОГО СМЕРТИ

Співає український хор „ДУМКА" і хор ім. СЛУГИ БОЖОГО МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО.

До участи запрошуємо всю Українську Громаду Великого Ню Йорку.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУНЯ

бл. п. д-ра
ВОЛОДИМИРА БІЛОЗОРА

відправиться

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
в суботу, 20 жовтня 1979 р., о год. 7:45 ранку
в церкві Христа Царя у Філядельфії, Па.
при вул. Каюга і 16-та

Про молитви Рідних і Знайомих просять:
дружина — МАРІЯ
доньки:
НАТАЛІЯ КОРОПЕЦЬКА
ОЛЬГА ЦЕГЕЛЬСЬКА
ОКСАНА КОРОПЕЦЬКА
з родинами

8-го жовтня 1979 року відійшов у Вічність

бл. п. ІВАН ТЮТЬКО

Покійний народився 16-го січня 1925 року у селі Гаї коло Львова.

Доля кинула Його у чужину, де і судилося Йому закінчити життєвий шлях.

ПОХОРОН відбувся 10-го жовтня 1979 р. з української церкви св. Івана Хрестителя у Гантері, Н. Й. на цвинтар Елка Парк.

Щиро дякуємо Усім за квіти, молитви і співчуття у важкі хвилини нашого горя, а грудка теплої рідної землі хай стане Покійному останнім привітом від Сестер, Брата, Родини і Друзів з України.

Дружина — РІТА з дочками, зятями і внуками
Сестра — СОФІЯ ҐОТЬ з родиною

Ділимося сумною вісткою, що 14-го жовтня 1979 року, відійшла, ненадійно, у Вічність

бл. п.

ЕВГЕНІЯ МАТВІЄЙКО-МАК

уроджена у Львові.

ПАНАХИДИ — вівторок і середа, 16 і 17-го жовтня 1979 року в похоронному заведенні Кардинал при Аннете вул., Торонто, Канада.

ПОХОРОН у четвер, 18-го жовтня 1979 року, о год. 9-ій ранку у Свято-Миколаївській церкві при вул. Белвуд на цвинтар Парк Лавн, Торонто, Канада.

В глибокому смутку —
РОДИНА в Канаді і Україні

У ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, СИНА Й БРАТА

бл. п.
МИРОНА КАРБІВНИКА

буде відслужена

в неділю, 21-го жовтня 1979 року
СЛУЖБА БОЖА
в катедрі УПЦеркви св. Князя Володимира у Філядельфії, Па.
яку відслужить о. протопресвітер СТЕПАН БІЛЯК.

У глибокому смутку:
ЕВГЕНІЯ — дружина
ҐРЕҐОРІ і ДЖУДИ — син і невістка
ДАНА і АНДРЕЙКА — доні
ТЕОДОЗІЯ — мати
ОЛЬГА — сестра
ІВАН — брат

В-во „СУЧАСНІСТЬ"

має честь запросити Вас на

ВЕЧІР *присвячений* **ТВОРЧОСТІ**
ЄВГЕНА СВЕРСТЮКА

28-го жовтня 1979 року, о год. 5:30 по полудні
в Українському Інституті Америки, 2 East 79th Street, **в Ню Йорку.**

У програмі беруть участь:

Іван Кошелівець, Надія Світлична, Ольга Кириченко-Шуган

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ З ПЕРЕКУСКОЮ. Вступ 3.00 дол.

Увага! ЧІКАҐО І ОКОЛИЦЯ! Увага!
На закінчення ювілейних концертів ЗСА і Канади

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ — *Дириґент* **Григорій Китастий**

Неділя, 21 жовтня 1979 р., год. 6:30 вечора
Авдиторія Лейн Технічної Високої Школи
Чікаґо, Ілл. — Вестерн і Аддізон Стс.

Квитки: „Дельта", Українська Книгарня, Каси: „Самопоміч", „Певність", Союз Українських Купців, Підприємців і Професіоналістів — Чікаґо

Виховно-відпочинковий табір на Оселі СУМ-А „Хортиця"

У Гантінгтоні, Огайо, в неділю, 1-го липня ц.р. відкрито тритижневий табір сумівського юнацтва п.н. „Лісова Школа" ім. Степана Бандери, із підтаборами: „Повстанці" — для юнаків і „Зв'язкові" — для юначок. Загальна програма цього річного табору проходила під кличем: „Честь і слава Борцям за волю України", відзначуючи 50-річчя постання ОУН, 20-річчя геройської смерти Провідника ОУН Степана Бандери, а також 320-ті роковини переможної битви під Конотопом.

Перший тиждень таборування проходив під знаком вивчення купальних обрядів, пісень, звичаїв та вірувань. На закінчення цього тижня, в ніч під Івана Купала, старше й молодше юнацтво відбуло теренову гру п.н. „Шукання цвіту папороті". Четвертого дня відбулася Святкова варта, на якій змістовне слово виголосив комендант табору Корнель Василик, і яка включала купальні пісні й обряди, включно із пусканням вінків на озеро.

Другий тиждень таборування проходив під знаком 320-их роковин переможної битви гетьмана Івана Виговського під Конотопом. На протязі цього тижня юнацтво вивчало важливіші події козацької доби, а також засвоювало деякі виїмки із творів Тараса Шевченка, в яких описані козацькі подвиги. Юнаки, під проводом виховниці Дарії Кульчицької, будували з ентузіязмом фортецю „Запорізька Січ" — а на Святковій варті 14-го липня все юнацтво пописувалося вивченим головною виховницею, подругою Софією Бурою монтажем пісні і слова, п.н. „Козацька Слава".

Третій тиждень таборування проходив під знаком 50-ліття боротьби ОУН і 20-ліття смерти її Провідника Степана Бандери. Протягом цього тижня юнацтво вивчало важливіші події новітньої історії України зокрема боротьби ОУН-УПА. Юнаки із зацікавленням вивчали спорудження бункрів УПА, прочитуючи окремі розділи споминів командира Степана Хріна п.н. „Зимою в бункрі". На підставі описів упівського бункру, юнак Левко Кульчицький нарисував, а згодом збудував дуже вдалу мінятюру бункру. Подібні бункри збудували також юнаки Тарас Добрянський та Богдан і Тарас Мацех — і їх показували під час вистави юнацької самодіяльности.

Згідно з п'ятилітньою традицією, в другому тижні таборування старше юнацтво відбуло четвертий мандрівний табір, яким проводила дружинниця Дарія Павник. Своїм 45-милевим маршем у повному виряді, старше юнацтво вшанувало 100-ліття від дня народження Головного Отамана Симона Петлюри і 20-ліття від смерти Степана Бандери. Провідником другої групи мандрівників був дружинник Петро Мельник, а зв'язковим був Петро Венгрин. Цього року в таборі „Хортиця" в Гатінгтоні, Огайо, таборувало 67 учасників.

Останній тиждень таборування відбувався під знаком посиленої спортової діяльности під проводом Любомира Мудрого. Відбувалися змагання у плаванні, бігах, скоках, метах, у відбиванці й копаному м'ячі. В цьому ж тижні відбувалис також підсумки тритижнє вого таборування й завершення точкування всіх таборовиків із загального знання, зразково вживання української мови, табірництва й історії СУМ. Серед юначок дівочого підтабору „Зв'язкові", найбільше пунктів здобула юначка Наталка Зорій, — а в підтаборі юнаків „Повстанці" — Михась Шубин.

Якщо йдеться про працю в ділянці самодіяльности юнацтва, слід відмітити знаменито виконаний олійними барвами портрет Степана Бандери, що його під час таборування намалювала старша юначка Маруся Струс. Юначки під проводом виховниці, мисткині Дарії Кульчицької, виконали вдало мальовані ляльки в народньому вбрані. Юначки під проводом Дарії Тимош виконали також плетення для вазонків із квітами, якими прикрашено вхід до Команди й Санітарного пункту. Також молодші юначки працювали над виконням паяциків. Під кінець таборування відбулася виставка юнацької самодіяльности й таборовий базар, з якого дохід призначено на таборові цілі. При тому слід згадати талановито виконані старшими юначками-впорядницями таборові прапори: прапор „Лісової школи", роботи Лесі Данко, прапор підтабору „Повстанці" роботи Наталки Кріслатої та прапор підтабору „Зв'язкові", роботи Ліди Бурої, в чому допомагав також впорядник Роман Василик.

Також слід згадати працю юнацтва над оформленням таборової стінної газети під проводом впорядниці Л. Бурої, яка вміщувала багато дописів та ілюстрацій таборового юнацтва, з яких увійдуть у таборовий журнал п.н. „Таборуємо на Хортиці", що незабаром вийде друком.

На закінчення таборування, відбулася, в суботу, 21-го липня Святкова варта, присвячена 50-літтю ОУН і 20-ліття смерти Провідника Степана Бандери, що її попередив Святковий наказ та естафета 10 юнаків і юначок із запаленими смолоскипами, довкола озера, які згодом розпалили варту. Святочне слово при варті, пристосоване до вгорі згаданих великих річниць, виголосили Комендант Корнель Василик і Головна Виховниця Софія Бура. Монтажем пісні і слова п. н. „Поклін бойовикам ОУН", що його з піднесенням виконав ввесь юнацький збір, започатковано святкову частину ватри, на якій у пам'ять Героїв, покладено вінок із жита й червоних маків. У другій частині програми, юнацтво розважало численно зібраних гостей і батьків скечами й піснями.

Не зважаючи на дощову погоду, програма закриття табору „Лісової школи" відбулося згідно з пляном, 22-го липня ц.р. о годині 1:30 по полудні. Сюди входив монтаж „Встане Україна", вежі юнаків під проводом виховника Василя Мудрака та роздача таборових свідоцтв і відзначень. Таборову відзнаку, що її виконала Дарії Кульчицька, одержали таборовики за повний тритижневий побут у таборі. За спортову справність тренер Л. Мудрий відзначив першунів трофеями.

Богослуженням, що його відправив о. диякон В. Волощук та відповідною до хвилини проповіддю, закінчено „Лісову школу", попрощавшись юнацьким „Гартуйсь!" та щирими словами вдячности за працю з молоддю дорогому гостеві з Ню Йорку, комендантові Корнелеві Василикові й медсестрі та виховниці, Дарії Кульчицькій, яких з жалем прощали господарі оселі „Хортиця" в далеку дорогу. Кілька слів подяки комендантові, членам команди та всім таборовикам, зложив окружний референт осередків СУМ-а Огайо, друг Григорій Головка та вкінці прощальне слово виголосив із щирою подякою для всіх, комендант Корнель Василик.

Вкінці з признанням слід відмітити поодиноких членів Команди „Лісової школи": друг Корнель Василик — комендант, подруга Дарія Кульчицька — виховниця й медсестра, подруга Софія Бура — Головна Виховниця, ст. юн. Наталка Кріслата — писар, дружинник Петро Мельник — бунчужний, ст. юн. Маруся Струс — обозна юначок, Зенон Фаріян — обозник юнаків. Дружинниці Дарія Тимош і Дарія Павник — виховниці, друг Мирослав Гейнеш — інтендант, д-р Олександер Клос і д-р Богдан Чепак — лікарська опіка, о. диякон Володимир Волощук — духовна опіка. Старша юначка Леся Данко, ст. юн. Ліда Бура, ст. юн. Леся Зварич і ст. юнак Роман Василик — впорядники. За спортову ділянку відповідали: тренер Любомир Мудрий, а старші юнаки Тарас Мельник, Мирон Лішнянський і Леся Данило йому допомагали.

Павлина Черкас, Валя Василик та Анна Захарій, щиро трудилися у таборовій кухні, дбаючи про добре харчування таборовиків, а також Таборова Рада під проводом друга Мирослава Почтара, подбала про успішне зорганізування й підготову табору. Господар Оселі, М. Захарія сумлінно опікується зразково упорядкованою оселею „Хортиця" яка, поруч з інших надбаннями СУМ-А, є гордістю Спілки на цьому терені.

Софія Бура

„Марсіяни на Землі" на пікніку Каси „Самопоміч" у Чікаго

„Марсіяни на землі" ідуть до каси „Самопоміч" в Чікаго

Жіноча дружина футболу (коп. м'яч) Т-ва „Леви" в Чікаго

Філія дитячого хору „Молода Думка" на „Веселому Дні" каси „Самопоміч" в Чікаго.

Перше — білий дим, немов мряка. Тоді — ультрасонічне гудіння. Раптом між деревами у мряці щось ворушиться. Срібна блискуча велика тарілка в повітрі кружляє над мрякою та повільно, спиняючи швидкість оборотів і гудіння, помаленьку сідає. Летюча тарілка сіла на землю. Не ворушиться, гудіння повільно й довго завмирає. Тишина. Люди збіглися, обступили тарілку. Діти витріщили очі, роззявили рота. Щось гучно заскріпіло. У відхилених дверях тарілки у мряці заворушилися антени, за ними показалися дві голови з великими очима. Вийшли дві постаті невеликого росту. Хтось закричав: „Марсіяни, марсіяни на землі!", а далі чути „Ох!" та „Ах!". Ритмічно, киваючи головами, марсіяни штивними механічними кроками подалися у південному напряму і підійшли до якогось компютерного апарату з написом „Каса Самопоміч"...

Ця подія — поява марсіянів на української Оселі, була найбільш оригінальною і цікавою частиною річного пікніку Кооперативної Каси „Самопоміч" в Чікаго. „Веселий день", який відбувся 19-го серпня ц.р., на українській кооперативні оселі в Равнд Лейку, присвячено українській дитині, а сценку про марсіянів приготовили і відіграли діти.

Не зважаючи на короткі переходові дощі, в неділю на пікніку зібралося чимало людей, молоді й дітвори. Свято розпочалося перед обідом польовою Службою Божею, яку відправив о. Василь Білинський, з катедри св. Миколая. Духова оркестра СУМ-а пригравала до Богослуження, з пізніше виступила з коротким концертом хор „Молода Думка" виступив із трьома точками — як звичайно, завжди мило було дивитися і слухати дитячий хор. На Оселі немає фортепіяну, тому акомпаньямент для хору, був на акордеоні.

Після обідньої пори відбулися спортові змагання, шаховий турнір, а дітвора забавлялася у різний спосіб. Найменші діти разом бавилися в різні гри: котилися, як „м'ячики", вішали „білизну" на шнурок під музику „Качечки-прачечки" грали, як музиканти. Між ними ходили веселі й сумні, погрозливі й крикливі індіяни, прикрашені перами. Старші діти брали участь у різних змаганнях: кидали водою наповнені бальони, бігали у перегонах та виробляли різні інші „штуки". Молоді дівчата, що перебували на вакаціях на Оселі, приготовили модерний танець „Диско", а пізніше показали штуку про марсіянів, мовляв — дивись, навіть із Марсу приїжджають їхні мешканці полагоджувати банкові справи в українській Касі „Самопочіч" у Чікаго.

Директори і працівники Каси не байдикували. Одні стояли цілий день на брамі, інші пекли ковбаски та „гам бургери". Кожен з них мав призначений обов'язок і працю. Одначе, тяжко було всіх гостей задовільнити. Дехто нарікав: „Чому дирекція не замовила гарної погоди — а дощ, тільки дощ — третій рік підряд... Дощ!" Один чоловік навіть пропонував змінити назву пікніку на „Веселий день під парасолею". З огляду на всі атракції, інший учасник казав, що то має називатися „фестиваль „Самопоміч".

У спортових змаганнях, найцікавішими з них були ці, де 10-12-літні хлопці, які грали у футбол (копаний м'яч) в мокрій траві з калюжами та болотом.

— Хто виграв?

— Самозрозуміло, найкращі виграли!

Не менш цікавим був жіночий турнір футболу (копаний м'яч). Дружина т-ва „Леви" завзято і хоробро грала, немав левиці, обороняючи свої ворота, вкінці наші славні дівчата, що запекло грали проти гостинної литовської жіночої дружини, вислідом 4 до 2 програли.

У шаховому турнірі, колишній чікаґський та іллінойський майстер шахів Мирослав Турянський одноразово грав проти одинадцять грачів. Він виграв 4 і три зремісованих. Кажуть, що президент Каси виграв тяжку гру.

Цього року на „Веселому дні", всі присутні діти до 14 років життя, які мають конто в Касі, дістали декоративну українізовану сорочину із „усмішкою" — у шараварах. Члени дитячого хору „Молода думка", філія Чікаго, які виступили на пікніку, дістали білі сорочини із емблемою „Молодої думки".

Третій рік підряд, Каса „Самопоміч" у Чікаго видає своїм членам квитки на кожен вклад зложених 250 дол., а на „Веселому дні" витягають з „бочки" щасливі квитки.

При кінці дня відбулася розіграш квитків.

Ол. Пошиваник

„Український день" у Міннесоті

Українські дні є важливою точкою у програмі Відділу УККА на Міннесоту. Вони звичайно відбуваються у міському парку Міннегага серед густих дерев, де внизу в ярі журчить водоспад. Від весни тут влаштовують свої фестивалі-пікніки різні національні групи. А їх у наших містах Мінеаполісі і Ст. Пол є багато.

В еміграційному архіві-музеєю є кільканадцять бібліотек. Найбагатшим книгозбором уважають нашу бібліотеку. І тому тут треба згадати ім'я незабутнього проф. О. Грановського, який був душею архіву.

У дні 19-го серпня ц. р. відбувався наш „Український день". У парку було людно. По горбках народу, що неміра. Здалека видно прекрасно удекоровану сцену. Двомовний напис. У написі по-українськи: „Вітаємо Вас з Українським днем!" А на самім вершечку золотий тризуб та регіональні герби. Проєкт декорації п-і Ніни Булавицької, дружини артиста-маляра Олекси Булавицького. Багато українських облич, членів УККА, ОЧСУ, Пласту, ОПЛДМ, Братських союзів.

Початок мав бути о год. 3-ій, але щоб громада не скучала, наш ізраїльтянин Натан зі Станиславова (Івано-Франківська) вигравав такі вихиляси на акордеоні, що треба його дрібку притишувати. Потім підтягнув незлим голосом дещо амурно-ліричного забарвлення і зійшов зі сцени під грімкі оплески присутніх.

А небо стояло захмарене, непевне. Тут і там почали появлятися парасолі над людьми. Дехто примостився під деревом. Біля мене п. Свєнціцький, він ніколи не відмовив ще датку на добру ціль. І він не один. Добре, що маємо таких людей.

Початок. П. Богдан Крамарчук, станичний, Пласту, пильнував програму.

Державний американський гимн на піяно виконала п. Цареградська, український — всі присутні. Вступне слово, добре виголосила мгр Люба Менжега, голова Відділу; вона пояснила ціль нашого „Українського дня" згадала хартію прав дитини. До ширшого обговорення теми приступив Микола Кушнір з добре опрацьованим рефератом. На загальнім тлі теми він спинився над долею української дитини в Україні, узурпованої совєтською владою. Українська дитина там часто позбавлена опіки батьків, її побут у тюремних обставинах, її терпіння з приводу ув'язнених батьків. Діти не мають можливости вивчати мову батьків. Наприклад, в Києві на велике число дитячих садків є 4 садки з українською мовою навчання. І це мабуть, садки „на показ" — для туристів. У садках „дружня мова" старшого брата. Коли один український хор з Канади відвідав Тернопіль, то на його привітання у дитячому садку загриміла ... російська пісня. Декому стало моторошно, дехто прослезився.. і мовчки вийшов з тих відвідин.

З черги сестри Еля і Галя Вовк на бандурах відограли кілька народних пісень. Щирими оплесками віддячилась громада за їхню працю.

Виступи гостей були численні. Відгукнулися і конгресмени та заступник Президента В. Мондейл.

Танцювальна група „Черемош" СУМ-А бадьоро виконала народні танці. Леся Бел керівничка танців подбала про впровадження дещо нового. Інж. Є. Капряк, як і все — поважний адепт у своїй ділянці музичного керівництва.

Вокальний ансамбль „Євшан зілля" при хорі „Дніпро" своїм виступом збудив зацікавлення. Це наш доріст і наша надія. Ряди гостей проріділи. Хор „Дніпро" майже „з-під стріхи" став виконувати кілька пісень, бо... почав капати дощ. Співав він пісні з композицій О. Кошиця, Л. Ревуцького, Ступницького та „Тиха вода" — гармон. п. К. Цареградської та пісню „Вперед, хто не хоче конати". Хор „Дніпро" в книгу вокального мистецтва заслужено вписав своє ім'я. Не можна поминути і молодого акомпаньятора Петра Цареградського.

У заступстві о. прот. Кудановича вступну молитву відмовив о. Микола Метулинський, парох церкви свв. Володимира і Ольги зі Ст. Полу. А також, заступаючи п-і Реймонд-Янович Богдан Крамарчук примірно вив'язався із обов'язків заповідача.

А під горбком на малім стенді п-ва Каркоців були портрети українських дисидентів і їхня література, яку вони поширюють. Біля стенду був д-р Єрмоленко, який дещо пояснював на мапі України молодим студентам. Бракувало виставки української книжки, що їх улаштовувало довші літа Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді з п. Пакуляком у проводі. Може в році Української Дитини було б не від речі подбати про поширення та заохоту до української книжки? Чужа бо книжка не навчить любити Україну! Тільки наполеглива праця і завзяття в обороні рідного слова доведуть до добрих успіхів.

Василь Пакуляк

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Українські танці в Кінґс Домініюм

У Вірджінії, недалеко міста Ричмонд, постало нове місто з 200-акровим парком для різних розваг і забав, що зветься Кінґс Домініюм.

Там на головній площі між вежою „Еффел" і великим водним фонтаном находиться величезна сцена, де переважно грає оркестра, або відчуваються різні розвагові виступи. А дальше простягається „Інтернешенел віледж" та парк, а в ньому різні розвагові удогіднення.

А тому, що цього року Міжнародний Рік Дитини, то адміністрація того парку подбала, щоб на головній сцені час-від-часу були виступи деяких етнічних груп, а на маштах маяли їхні прапори. Завдяки знаному балетмайстрові Орестові Ласюкові, який є виховником і інструктором сумівського танцювального ансамблю в Балтіморі, та завдяки Енді Ґузбі, який є щирим приятелем української молоді, між тими національними прапорами на самій середині поміщено великий український синьо-жовтий прапор, та неділю, 15-го і понеділок 16-го липня проголошено „Українськими Днями" в Кінґс Домініюм.

На протязі тих двох днів, на головних брамах видніли великі написи, що тепер є „Українські Дні", а голосники, щогодини пригадували туристам, що на головній сцені виступає великий ансамбль української молоді з Балтімору, а в шатрі мистецтв, находиться гарна українська виставка, де інструктор Василь Верний демонструє українську різьбу, а артист Теодор Кузьмів найновіше українське малярство.

І так на протязі тих двох днів понад 30 молоденьких танцюристів під проводом п. Ореста Ласюка чудово виконували різні українські народні танці, як: Аркан, коломийку, чумака, дощик, козачок, гопак і т. д., а під час зміни одягів або перерви, молоденька солістка Нюся Гой при звуках оркестри Мирона Ціздина і Михайла Теребуха, співала веселі українські пісні, а також старша юначка Тереса Стасюк дуже вміло заповідала і пояснювала точки в мистецькій програмі.

За час „Українських Днів" в Кінґс Домініюм понад 20,000 туристів мали нагоду вперше побачити українців і українське мистецтво, а п. Василь Верний, як взірцевий виховник, скористав з нагоди і роздав тисячі брошур англійською мовою „Правда про Україну". Виконавці за свій труд не тільки отримали цілий ряд грімких оплесків від зацікавленої публіки, але і велику подяку від самого директора і членів місцевої адміністрації та похвалу за надзвичайно гарну програму. Так само представники української громади з Ричмонду, склали подяку і гратуляції за „Український День", що був широко розголошений в американській пресі, з проханням щоб у вересні прибути на великий фестиваль Ричмонду і зарепрезентувати українську громаду у Вірджінії. Кожного бо року на подібних фестивалях інші народи величаються своїми виступами то хай Ричмонд, хоч раз побачить український виступ.

Балетмайстер і сумівські танцюристи з Балтімору радо погодились прибути в неділю 16-го вересня ц. р. на фестиваль у Ричмонді та виступити з гарними українськими танцями та піснями.

А. М. К.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.